

Työvoima- ja
elinkeinokeskus

POHJANMAAN TE-KESKUKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2009

Pohjanmaan ELY –keskus 15.3.2010

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO	1
1. JOHDON KATSAUS	2
2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS	3
2.1 Laaja-alaisella innovaatiotoiminnalla on huippuedellytykset Suomessa	3
2.2 Toimintaympäristö on yrittäjyyteen ja kasvuun kannustava maan eri alueilla	8
2.3 Parannetaan työmarkkinoiden toimivuutta ja työvoiman saatavuutta	13
2.4 Parannetaan elintarviketuotannon kilpailukykyä	19
2.5 Kalatalous	20
2.6 TE-toimistojen toiminta	22
2.7 Työvoiman palvelukeskusten toiminta	23
3. TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	24
3.1 Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus	24
3.1.1 TE-keskuksen tuottavuus ja taloudellisuus	25
3.1.2 TE-toimistojen taloudellisuus ja tuottavuus	27
3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	28
3.3 Yhteisrahoitteen toiminnan kustannusvastaavuus	31
4. TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	32
4.1 Suoritteiden määrät	32
4.1.1 TE-keskuksen suoritteiden määrät	33
4.1.2 TE-toimistojen suoritteiden määrät	33
4.2 Palvelukyky ja suoritteiden laatu	34
4.2.1 TE-keskuksen palvelukyky ja suoritteiden laatu	34
4.2.2 TE-toimistojen palvelukyky ja suoritteiden laatu	37
5. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	38
5.1 TE-keskuksen (pl. työvoimatoimistot) henkilöstö	38
5.1.1 TE-keskuksen (pl. työvoimatoimistot) henkilöstön määrä ja rakenne	38
5.1.2 TE-keskuksen (pl. työvoimatoimistot) työajan käyttö ja työvoimakustannukset	40
5.1.3 TE-keskuksen (pl. työvoimatoimistot) henkilöstön työtyytyväisyys ja osaaminen	41
5.1.4 TE-keskuksen (pl. työvoimatoimistot) henkilöstöinvestoinnit	42
5.2 TE-toimistojen henkilöstö	43
5.2.1 TE-toimistojen henkilöstön määrä ja rakenne	43
5.2.2 TE-toimistojen henkilöstön työtyytyväisyys ja osaaminen	45
5.2.3 TE-toimistojen henkilöstöinvestoinnit	47
6. TILINPÄÄTÖSANALYYSI	47
6.1 Talousarvion toteutuminen	47
6.2 Tuotto- ja kululaskelma	48
7. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	48
8. YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ	49
9. ALLEKIRJOITUKSET	50

1. JOHDON KATSAUS

Vuosi 2009 oli epävarmuuden aikaa. Se näkyi epätietoisuutena elinkeinoelämän tulevaisuuden odotuksissa, tilausnäkymissä ja työllisyysnäkymissä sekä vuoden 2010 alussa tulleiden ELY-keskuksen rakenteellisissa ja alueellisissa muutoksissa.

Vaikka taantuma vaikutti alueen yrityksiin, näytti TE-keskuksen tilanne teollisuuden liikevaihdon tunnusluvuilla mitattuna koko maahan verrattuna suhteellisen hyvältä. Pohjanmaan maakunnassa lukemat olivat kasvusuuntaisia lähes koko vuoden. Vuoden 2008 lopussa ennen taantuman alkua Keski-Pohjanmaan maakunnassa kasvu oli poikkeuksellisen voimakasta. Kummassakin maakunnassa liikevaihto oli v. 2009 aikana paremmalla tasolla kuin koko maassa keskimäärin. Erityisesti sähkö- ja elektroniikka-ala Pohjanmaalla kasvoi vuoden 2009 aikana, kun se koko maassa laski. Teollisuuden viennin osalta kehitys oli samansuuntaista. Keski-Pohjanmaalla erityisen hyvin menestyi rakentaminen ja liike-elämän palvelut. Maataloudessa alueella on vahva usko tulevaisuuteen. Investoinnit jatkuivat ja olivat koko maan tasolla suurimmat.

Eniten taantuma koetteli alueella massa- ja paperiteollisuutta, veneiden valmistusta ja metalliteollisuutta. YT-neuvottelujen käyvien työnantajien määrä oli 280. YT-neuvottelujen henkilöstömäärä oli noin 17200. Kaikkiaan irtisanottiin tai lomautettiin toistaiseksi 2200 henkilöä. Määräaikaisia lomautuksia oli noin 4400. Lomautusten kesto oli keskimäärin 46 päivää. Lyhennettyä työviikkoa teki 1200 henkilöä. Konkurskien määrässä ei edelliseen vuoteen verrattuna tapahtunut merkittävää muutosta. Tammikuusta marraskuuhun konkurssreja tapahtui 136 ja ne koskivat 471 henkilöä.

Vuoden 2009 keskimääräinen työllisyysaste oli 70,7, kun se edellisenä vuonna oli 73,6. Vain Uudellamaalla työllisyysaste oli korkeampi (73,9). Työllinen työvoima oli keskimäärin 112 000 henkilöä. Vastaava luku edellisenä vuonna oli 116 000 henkilöä.

Työttömyystilanne alkoi huonontua vene- ja selluteollisuuden irtisanomisten ja lomautusten takia aikaisemmin kuin koko maassa eli vuoden 2008 kesän jälkeen. Työttömyys lisääntyä alkuvuodesta nopeammin kuin koko maassa, kunnes alkoi loppuvuodesta tasaantua. Työttömiä oli koko vuonna keskimäärin 9034 henkilöä, mikä merkitsee 37 % kasvua edelliseen vuoteen, Vastaava muutos koko maassa oli 30 %. Työttömien osuus työvoimasta oli keskimäärin 7,3 %, kun se koko maassa oli 9,8 %. Myös nuorten alle 25-vuotiaiden työllisyystilanne on melkein kaksinkertaistunut. Nuorten osuus kaikista työttömistä alueella oli 13,6 % ja koko maassa 12,7 %. Työttömyys on kasvanut eniten Pietarsaaren ja Suupohjan alueilla. Eniten työttömyys on kasvanut miesvaltaisilla toimialoilla.

Suurten ikäluokkien eläköityminen on alkanut. Vuoden 2009 poistuma on noin 3000 henkilöä. Seuraavina vuosina poistumamäärä on kasvusuuntaainen.

Pohjanmaan ELY-keskus on ollut elinvoimainen kasvualue, ei kasvukeskus. Vuonna 2009 väkiluku on kasvanut isommissa seutukunnissa Kokkolassa, Pietarsaareissa ja Vaasassa. Lisäksi väkiluku on lisääntynyt Kyrönmaan seutukunnassa. Vähennystä on tapahtunut Kaustisen ja Suupohjan rannikkoseudun seutukunnissa.

Taantuma on vaikuttanut sovittuihin TE-keskuksen vaikuttavuuden tunnuslukuihin. TE-keskuksen lukemat eivät kuitenkaan poikkea muiden alueiden toteumalukujen tasosta. Erityisen hyvin on onnistuttu seuraavissa tavoitteissa: yhteistyö TE-keskuksen muiden vastuualueiden ja yrityspalveluiden tuottajien kanssa, T&K-intensiivisyys EU:hun verrattuna, Tekesin tutkimusrahoitus-intensiivisyys, hankeasiakkaisiin kohdistuneet jatkotoimenpiteet, yrityskohtaiset analyysit, rekrytointiongelmat, täyttyneiden työpaikkojen avoinna olon kesto, virta 3 kk työttömyyteen, vaikeasti työllistyvien määrä (vaikka tavoite ei toteudukaan, on se koko maahan verrattuna hyvää tasoa). Kaikilta osin vuoden 2009 seurantatietoja ei ole vielä saatavilla. Maaseutuosaston ja kalatalouden yksikön tavoitteet toteutuivat kaikki.

Vuoden 2010 alussa TE-keskuksen alueella on havaittavissa pieniä merkkejä taloustilanteen elpymisestä. Ainakaan tiedossa ei ole mitään suurempia heikennyksiä. Uusia työpaikkoja on vuoden alussa kohtalaisesti ja kesätyöpaikkojakin yritykset tarjoavat melkein aikaisempien vuosien tahtiin. Jonkin verran tilauskannat ovat kasvusuunnassa. Taloteollisuudessa on näkyvissä selviä vilkastumisen merkkejä.

Tekesin ostopalvelurahalla toteutettava Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan yhteinen innovaatiostrategiaprosessi saatiin valmisteltua ja liikkeelle vuoden 2009 marraskuussa. Strategia valmistuu kevään 2010 kuluessa. Prosessin tavoitteena on innovaatioympäristön toimijoiden palvelujen selvittäminen, kehittäminen ja optimointi paremmin ylimatekunnallista suuraluetta palvelevaksi. Työn pohjalta maakuntien innovaatiotoimijoiden avuksi laaditaan resurssipohjainen osaamiskartta. Lisäksi laaditaan toimenpidesuunnitelma toimintastrategian konkretisoimiseksi ja työkaluksi innovaatioympäristön kehittämistä varten.

Pohjanmaan työ- ja elinkeinokeskuksessa toteutettiin laaja organisaatiouudistus vuoden 2009 alussa, jolloin siirryttiin matriisipohjaiseen organisaatioon, jossa on kolme vastuualuetta entisten neljän osaston sijaan. Yhtenä tavoitteena oli asiakaslähtöisyyden parantaminen ja organisaatioon nimettiin henkilö- ja yritysasiakkuuspäälliköt. Uudistuksen valmistelussa edettiin maltillisesti ja henkilöstöä pyrittiin sitouttamaan uudistukseen mahdollisimman hyvin. Kokemukset matriisimaisesta toimintatavasta ovat olleet pääsääntöisesti myönteisiä ja uusi organisaatorakenne voitiin siirtää lähes sellaisenaan ELY – keskukseseen.

Valmistautuminen aluehallintouudistukseen vei erityisesti johdon aikaa toimintavuoden aikana. Ylimmän johdon panos mahdollisimman järkevän ja valtion ja asiakkaiden kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaisen aluejaon ja organisaatorakenteen muodostamiseksi oli merkittävä.

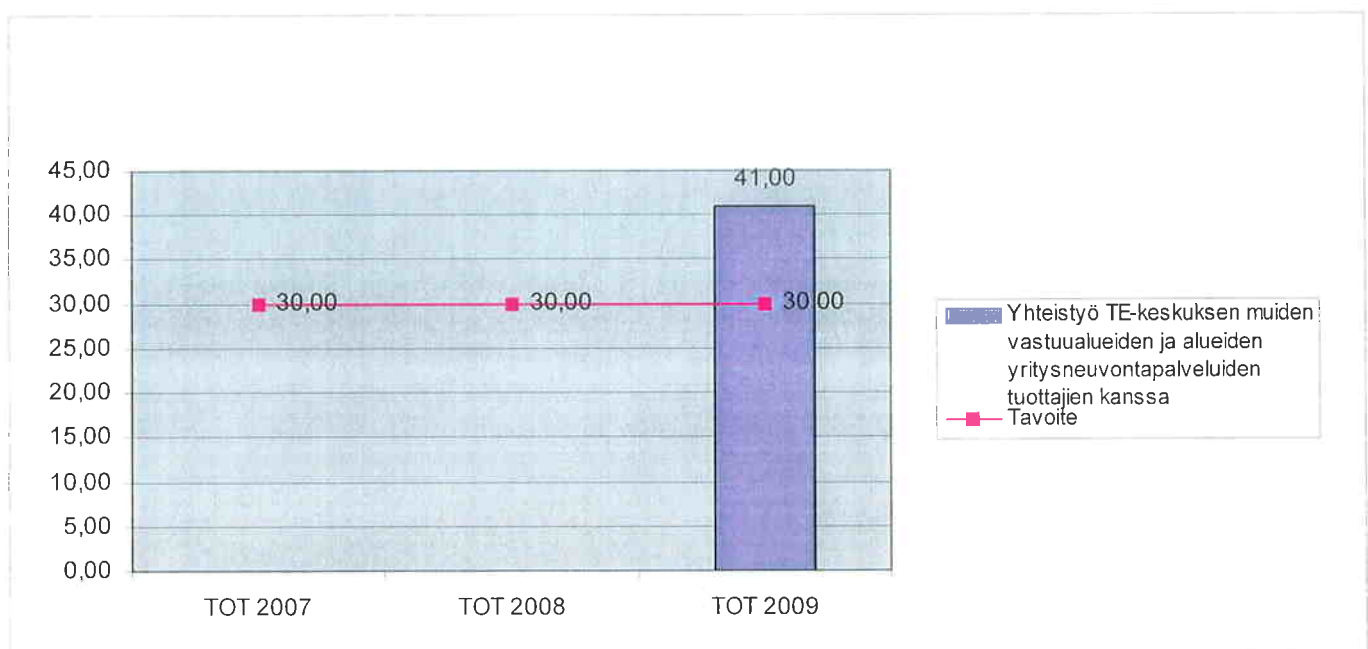
2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS

2.1 Laaja-alaisella innovaatiotoiminnalla on huippuedellytykset Suomessa

Analyyysi: Yhteistyö TE-keskuksen muiden vastuualueiden ja alueiden yritysneuvontapalveluiden tuottajien kanssa: uusiasiakasosuus väh. 30%

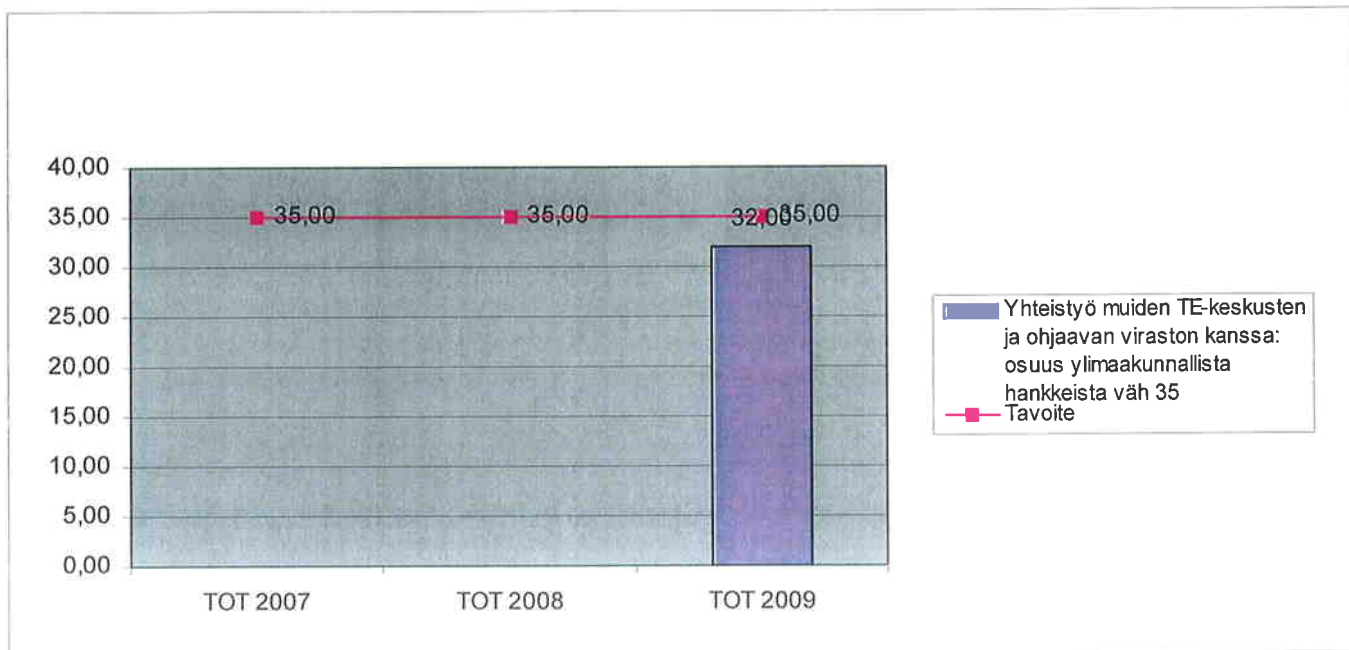
Uusiasiakashankinnasta ovat vastanneet järjestelmällisemmin viisi alueen yrityspalvelukeskusta, joita olemme kouluttaneet. Yritysharava-tyyppistä ponnistusta emme ole tehneet alasmuutun Tekno 2003-projektin jälkeen. Tekesin signaalisessio-työkalu on havaittu uudeksi kiinnostavaksi keinoksi herättelemään uusia ja vanhoja asiakkaitamme globaaliin muutokseen ja mahdollisuuksiin.

Valmistelurahoitus puolestaan on osuva instrumentti kansainvälistymisen tiedon hankinnan ja projektien suunnittelun rahoittamisessa.

Analyysi: Yhteistyö muiden TE-keskusten ja ohjaavan viraston kanssa: osuus ylimaakunnallista hankkeista väh. 35%

TE-keskuksessa on pystytty hoitamaan hieman yli puolet alueen Tekes-hakemuksista sekä lisäksi valmistelurahoitushakemukset. Yhteistyötä muiden TE-keskusten kanssa on rajoittanut resurssivajaus. Ylimaakunnallisen innovaatiostrategian kokoonjuoksu oli ponnistus yhteistyön lisäämiseen tulevaisuudessa.

Analyysi: Yhteistyö maakuntaliittojen ja alueiden sidosryhmien kanssa: valmistelurahoituksen aluepainotusten mukaan väh. 60% hankkeista

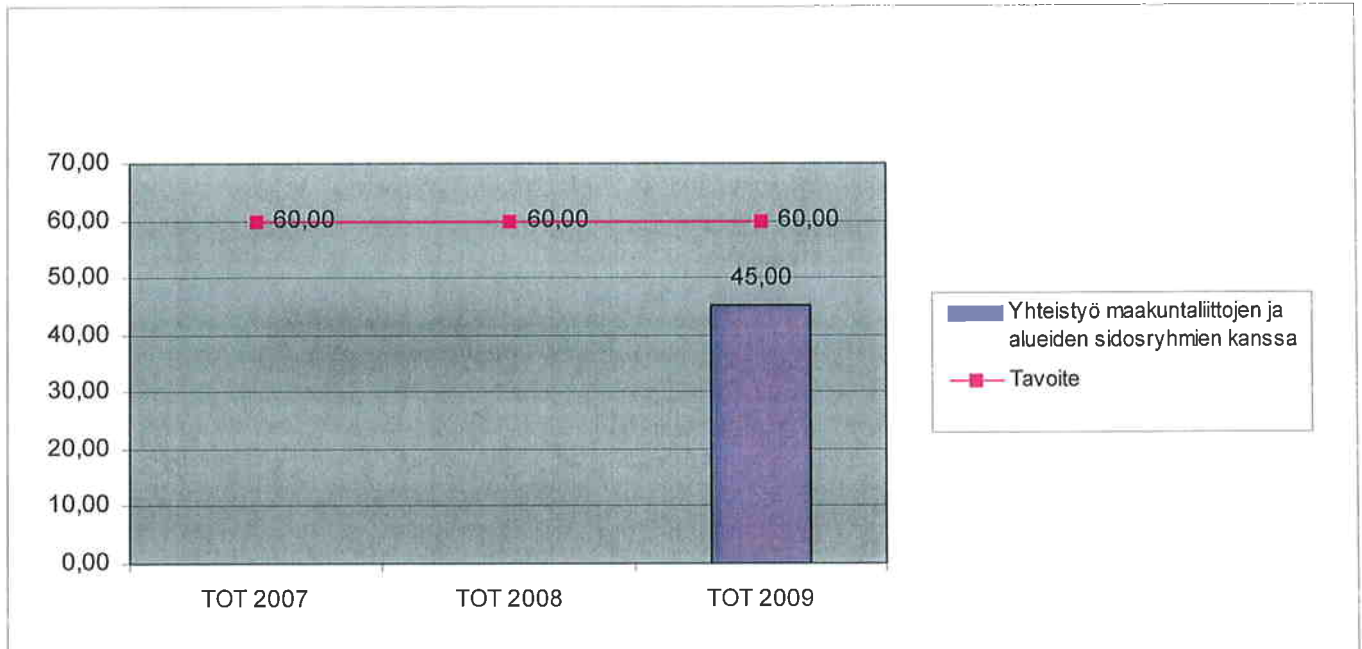
Tekesin ja TE-keskuksen palvelujen ja rahoitustuotteiden koulutus- ja esittelytilaisuuksia on pidetty sekä oma-aloitteisesti että osana sidosryhmien tapahtumia.

Yhteistyö aluekeskusten, osaamiskeskusten, kauppakamarin ja yrittäjäjärjestöjen kanssa on jatkunut aktiivisena ja hyvässä yhteishengessä.

Alueellinen valmistelurahoitus on tuonut uutta potkua aktivointiin, sillä valmistelurahoitus on instrumentti, joka tukee rahoituskelpoisten Tekes-hankkeiden syntymistä ja motivoi myös asiantuntijoiden työtä.

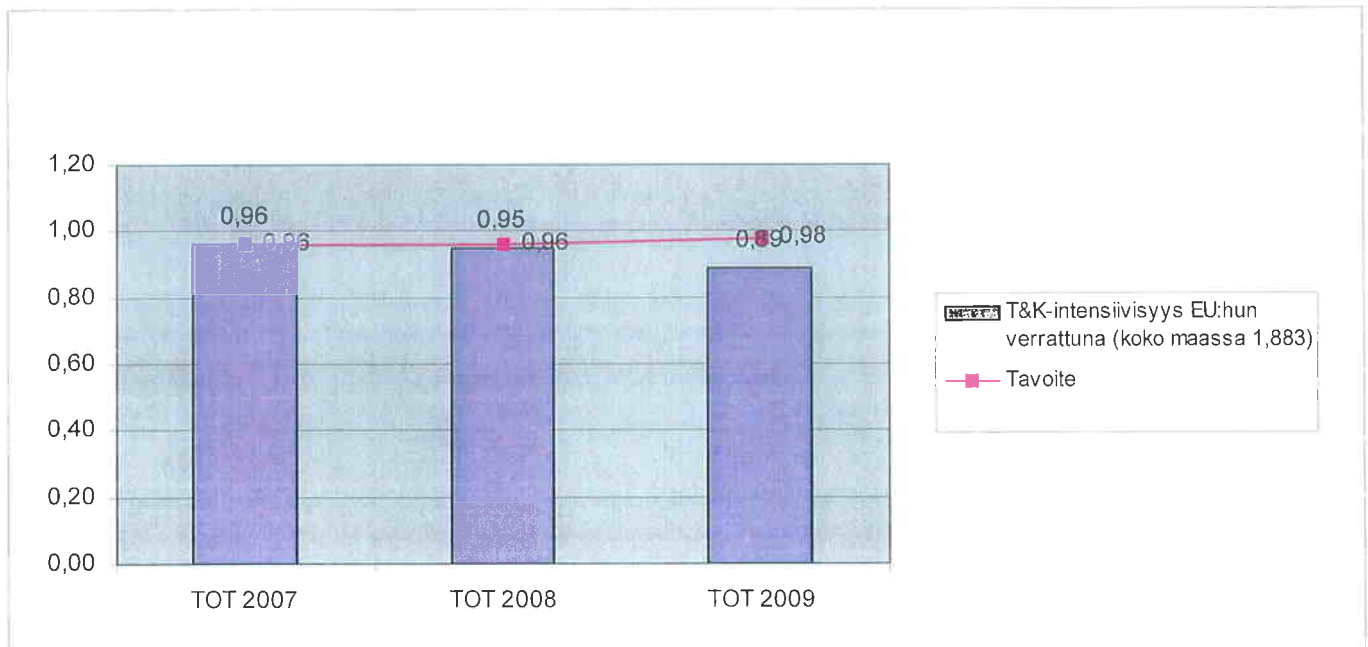
Keksintöasiamiehen palveluilla on ollut tasainen kysyntä. Yhteistyön rajapinta Tekes-palveluja tuottavan IKV:n muun henkilöstön kanssa on tällä hetkellä riittävä. Yhteisiä aktiviteetteja ovat olleet molempien maakuntien InnoSuomi-kilpailut sekä tiedon välittäminen Yritys Suomi-koulutustilaisuuksissa kahdesti vuodessa. Keksintöasiamies on vastannut lisäksi Tuote Start-tuotteistetun palvelun markkinoinnista sekä valmistellut tulevalle vuodelle Tuoteväylä-palvelun perustamista Pohjanmaalle ja Keski-Pohjanmaalle.

TE -keskus on osallistunut ja ottanut kantaa maakuntien toimijoiden strategiatyöhön ja tuloksiin. Alueiden kärkiosaamisia pyritään yhdessä nostamaan kansainvälisesti kilpailukykyisiksi. Tästä hyvänä esimerkkinä on rannikon veneteollisuus ja panostukset energiaklusterin kokonaisvaltaiseen kehittämiseen koulutusta ja tutkimusta myöten.

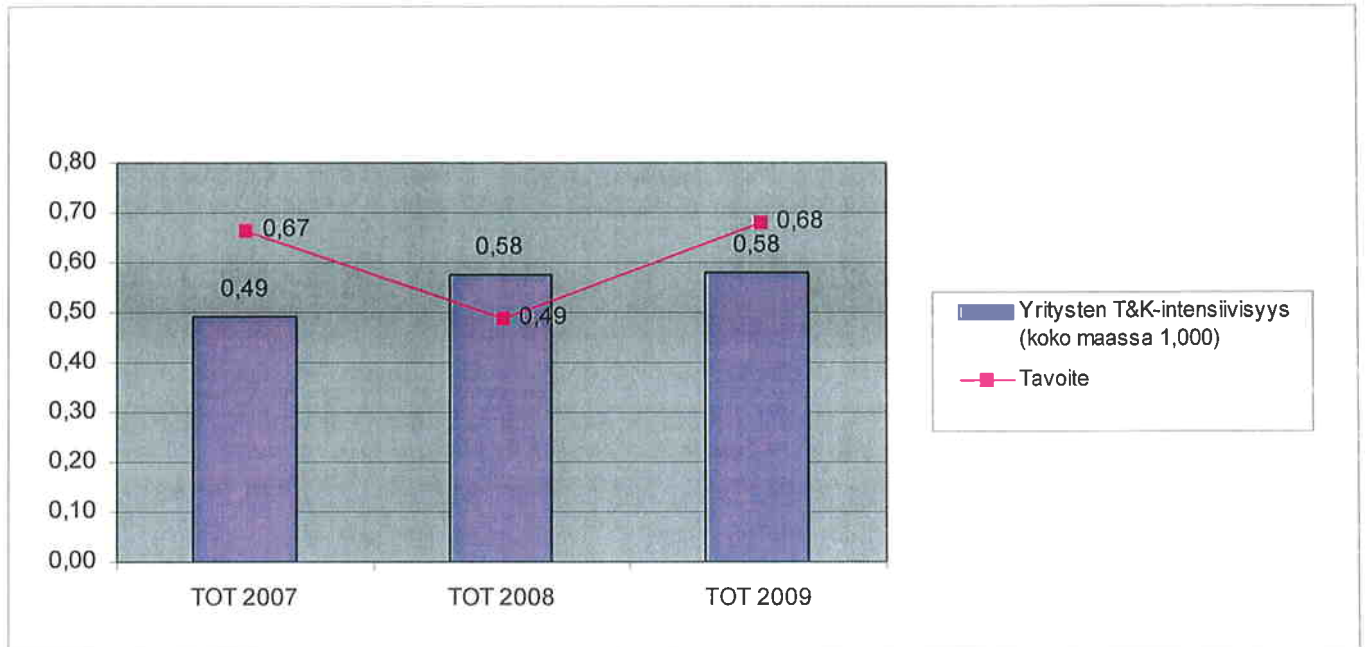
Analyysi: T&K-intensiivisyys EU:hun verrattuna (koko maassa 1,883)

Alueen t&k -intensiivisyys on matalasuhdanteesta huolimatta pysynyt kohtuullisen korkealla. Energiasektori alihankkijoinen on edelleen pystynyt panostamaan tuotteiden ja palvelujen kehittämiseen.

Analyysi: yritysten T&K-intensiivisyys (koko maassa 1,000)

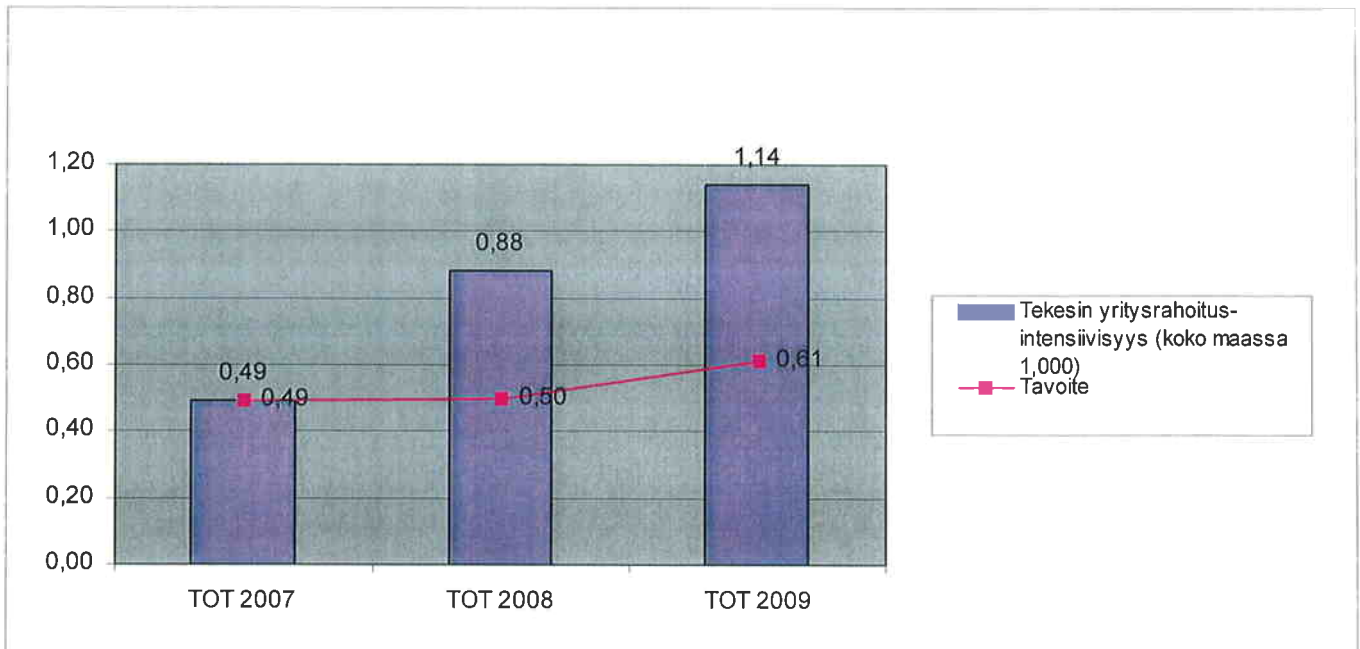
Yritysten t&k-panostusten arvion tekemisen jälkeen vuonna 2007 käynnistyi matalasuhdanne, jota tavoitetta asetettaessa oli vaikea ennustaa. Alueen yritysten panostukset ovat kuitenkin pysyneet korkealla tasolla myös vuonna 2009. Todennäköisesti syynä on energiaklusterin tuotteiden kohtuullisena jatkunut kysyntä ja tulokset yritysten aiemmasta t&k-työstä. Pelkona on luonnollisesti energiasektoria viiveellä rasittava laskusuhdanne.

Analyyysi: Tekesin yritysrahoitus-intensiivisyys (koko maassa 1,000)"

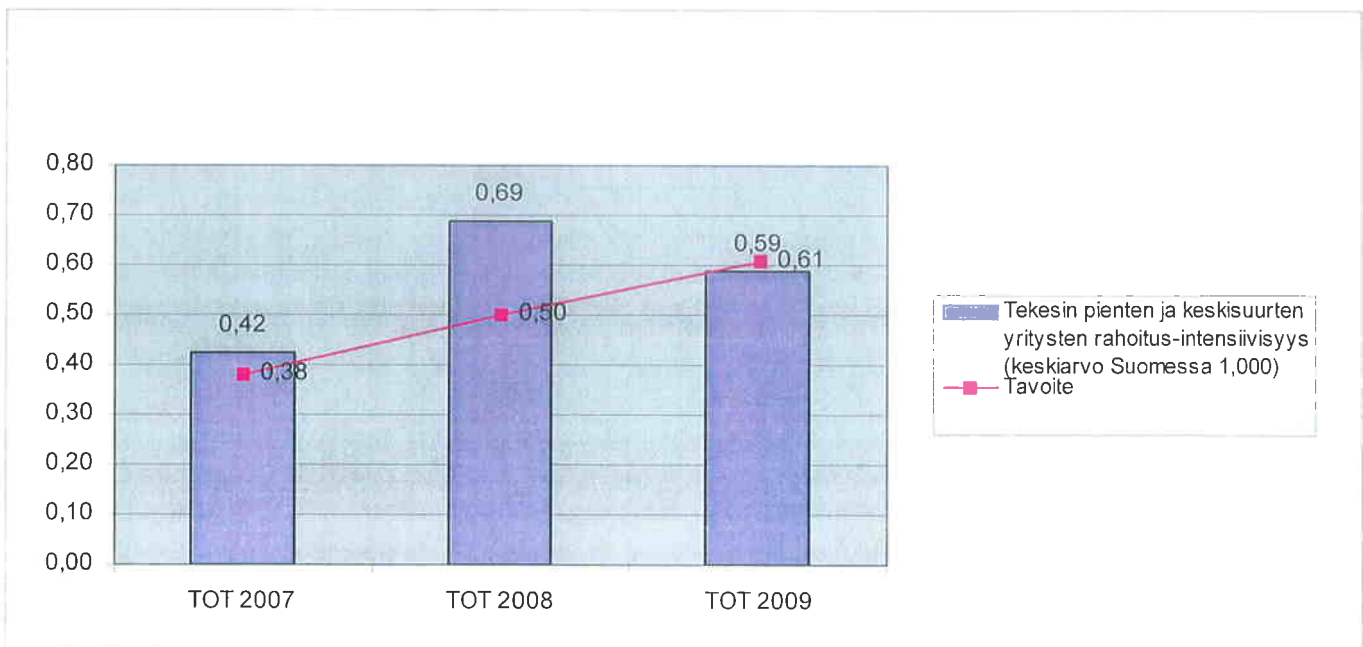
Pohjanmaan maakunnan Tekes-rahoituksen kysyntä on pysynyt kohtuullisen hyvänä ja myönnetty rahoitus ja hankemäärä ovat edellisvuotta korkeammalla. Keski-Pohjanmaan rahoitus on noussut jopa 169%. Keski-Pohjanmaan kaikki hankkeet ovat yrityshankkeita. Tekesin rahoituksen määrä suhteessa Keski-Pohjanmaan maakunnan yritysten omiin tuotekehityspanoksiin on nelinkertainen ja reippaasti yli maan keskiarvon.

Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan Tekes-asiantuntijapalvelujen monipuolisuutta ja saatavuutta on parannettu siten, että ruotsinkielisiin palveluihin sekä mekaniikan ja kappaletavaran (MEKA) kehittämishankkeiden kysyntään vastataan kolmen asiantuntijan voimin Vaasan ja Seinäjoen toimipisteistä. Tarvittaessa MEKA-henkilö Oulusta toimii lisäresurssina. Ohjelmisto- ja energiapuolen asiantuntijat Vaasassa ovat puolestaan resurssina riittäneet Keski-Pohjanmaan suomen- ja ruotsinkielisten palvelujen kysyntään.

Analyysi: Tekesin pienten ja keskisuurten yritysten rahoitusintensiivisyys (keski-arvo Suomessa 1,000)

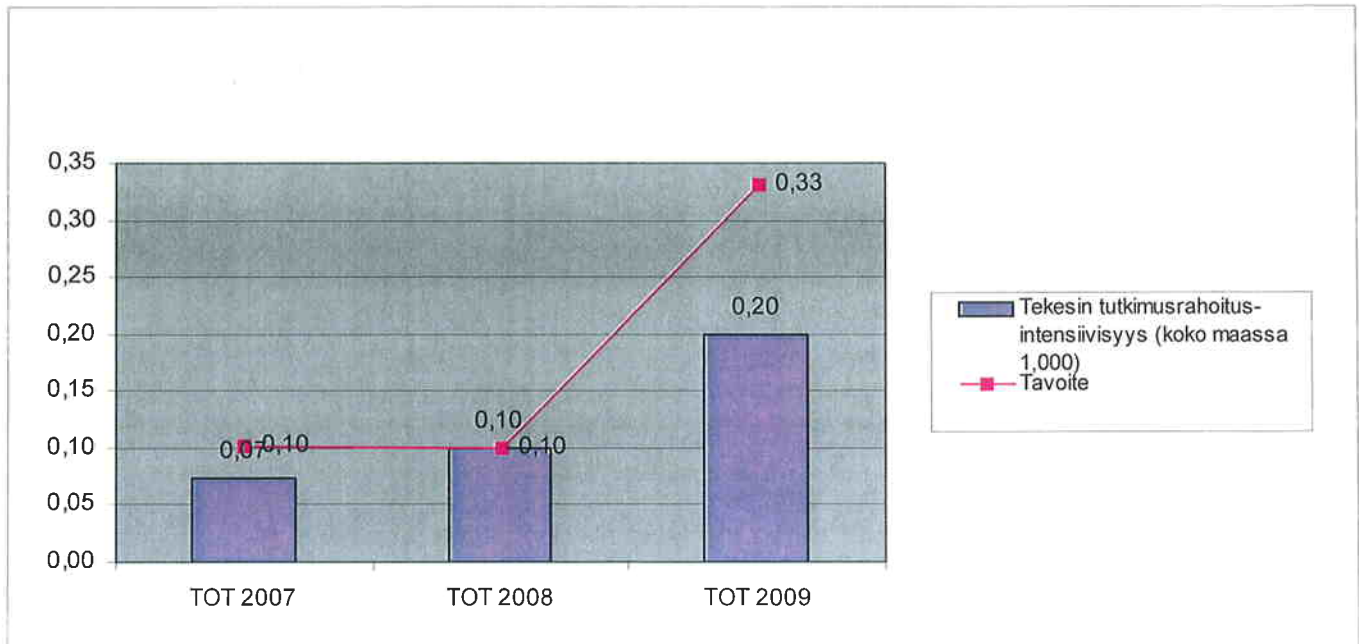
Vuoden 2008 aktivointipanostukset nostivat pk-yritysten määrää jopa yli tavoitearvon. vuoden 2009 tulosta rasittaa organisaatiomuutokseen ja rahoitusprosesseihin kohdistuneet muutokset, jotka luonnollisesti söivät pienen vastualueen aktivointi- ja käsiteltyresursseja. Tulos on joka tapauksessa kiitettävä.

Analyysi: Tekesin tutkimusrahoitus-intensiivisyys (koko maassa 1,000)

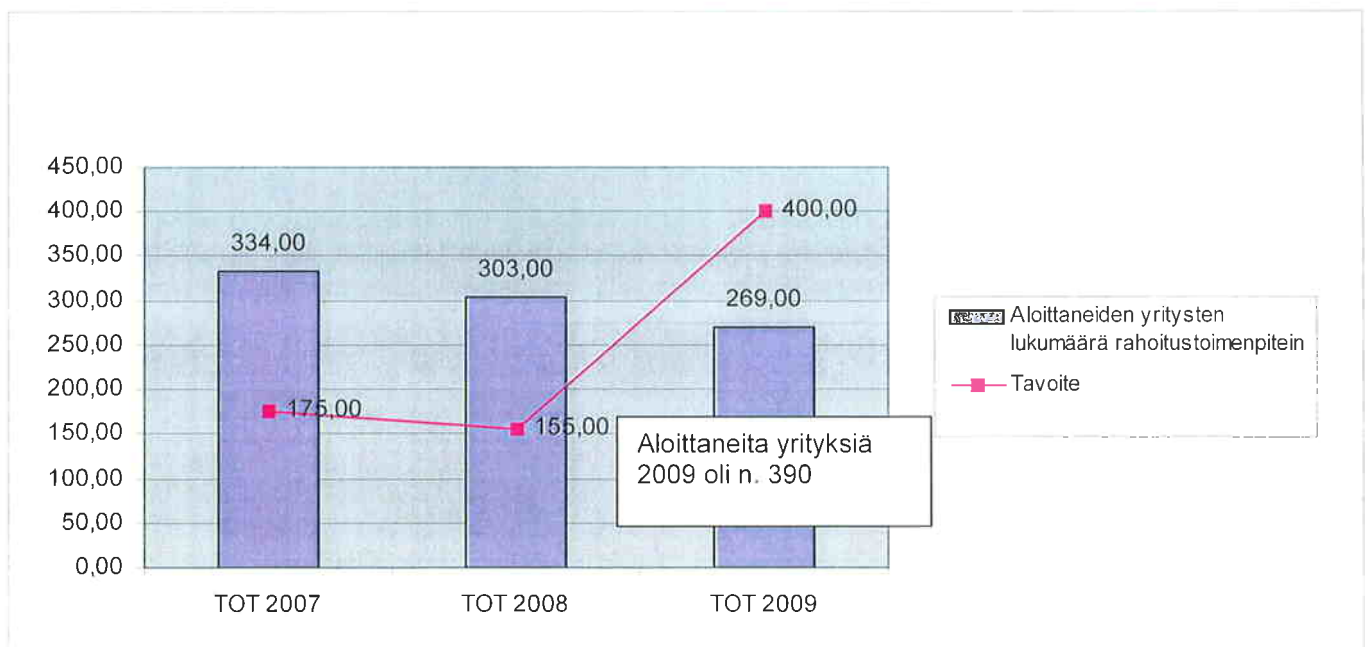
Tutkimuspuolella IKV on panostanut aktivointisuunnitelman pohjalta erityisesti Vaasan yliopiston aktivoimiseen. Tehty pitkäjänteinen työ ja henkilökohtaiset tutkimustahovastuut alkavat tuottaa tulosta. Vaasan yliopiston 4 projektia ja Taideteollisen korkeakoulun (Aalto) Länsi-Suomen muotoilu yksikön

Muovan 2 hanketta saivat yhteensä 1,5 M€ tutkimusrahaa. Kaikki 6 hanketta ovat mukana Tekesin ohjelmissa. Tutkimusrahoituksen kysyntä on hyvässä kasvussa. Pohjanmaan strategiseen soveltavaan tutkimukseen käytettäväksi aiottu n. 500t€ EAKR-myöntövaltuus jäi käyttämättä, sillä yksikään neljästä hankehakemuksesta ei täyttänyt rahoituskelpoisuuden kriteerejä. Tulevaisuudessa onkin pohdittava hakijaorganisaatioiden kouluttamista projektihakemusten laadukkaaseen laatimiseen ja valintakriteeristön tuntemiseen.

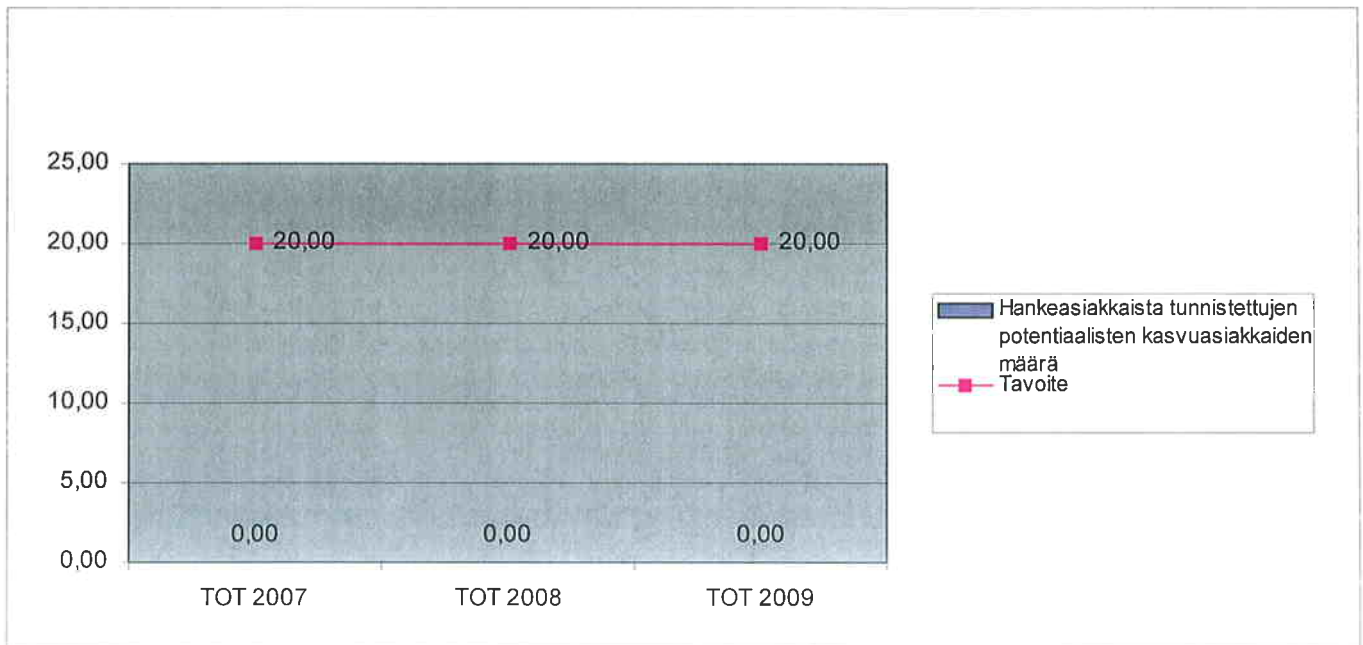
2.2 Toimintaympäristö on yrittäjyyteen ja kasvuun kannustava maan eri alueilla

Työnvälitystilastojen vuositilastojen perusteella starttirahalla aloittaneita oli kaikkiaan 359 henkilöä. Se jakaantuu eri ryhmiin seuraavasti: starttiraha ei työttömälle 193, starttiraha työllisyysmäärärahalla 118 ja starttiraha tmt:lla 43. Tämän lisäksi EMOTR-rahoitettuja yritystykä oli noin 15 yritykselle ja muut yritystuet noin 15. **Eli rahoitustoimenpitein aloittaneita oli noin 390 yritystä.**

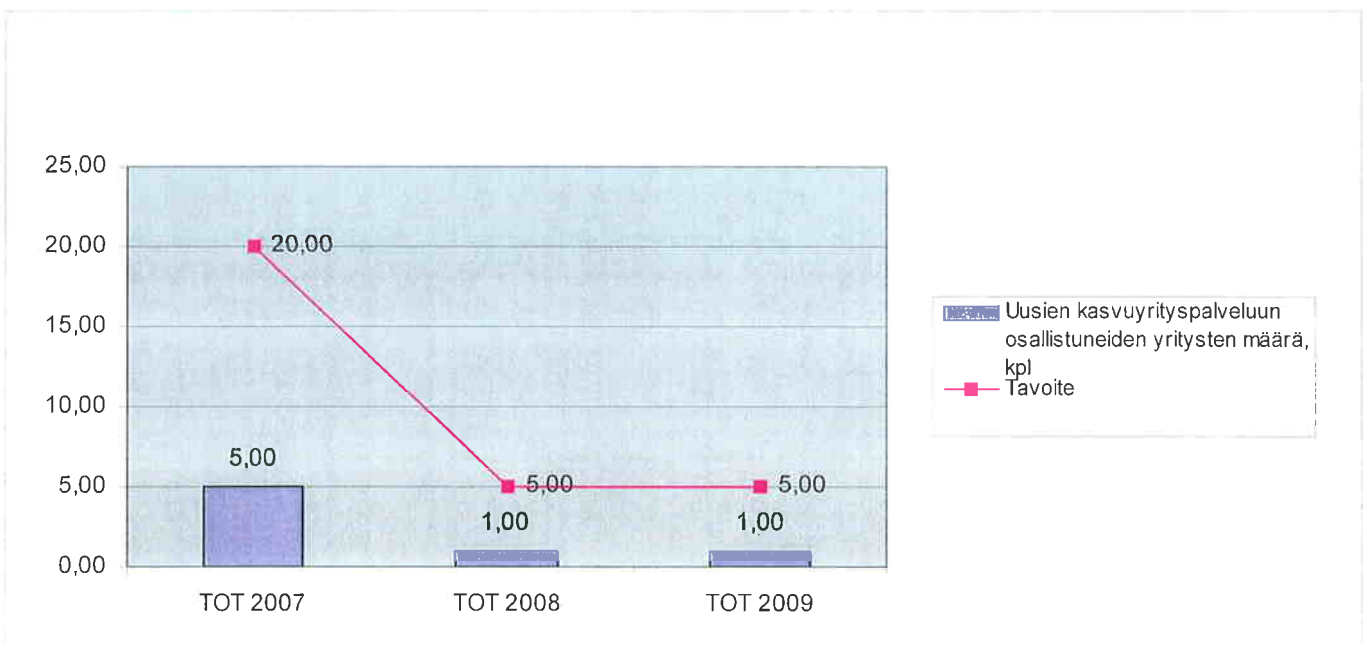
Analyysi: Hankeasiakkaista tunnistettujen potentiaalisten kasvuasiakkaiden määrä

Pohjanmaan TE-keskuksen alueella käynnistettiin vuonna 2009 keskustelut kasvuyrityspalvelun toteuttamisen uudistamista. Kasvuyrityspalveluun on tarkoitus tiiviimmin kytkeä mukaan kehitysyhtiötä ja muita yhteistyötahoja sekä täsmentää kasvuyrityspalveluun valittavien yritysten kriteerejä. Myös Finnveran sitoutumista ja mukanaoloa kasvuyrityspalvelussa pitää uudelleen arvioida ja muokata Finnveralle sopivaksi. Uudistetun käytännönläheisen kasvuyrityspalvelukonseptin kokeileminen ja siihen sitoutuminen käynnistyy vuoden 2010 aikana.

Analyysi: Uusien kasvuyrityspalveluun osallistuvien yritysten määrä, kpl

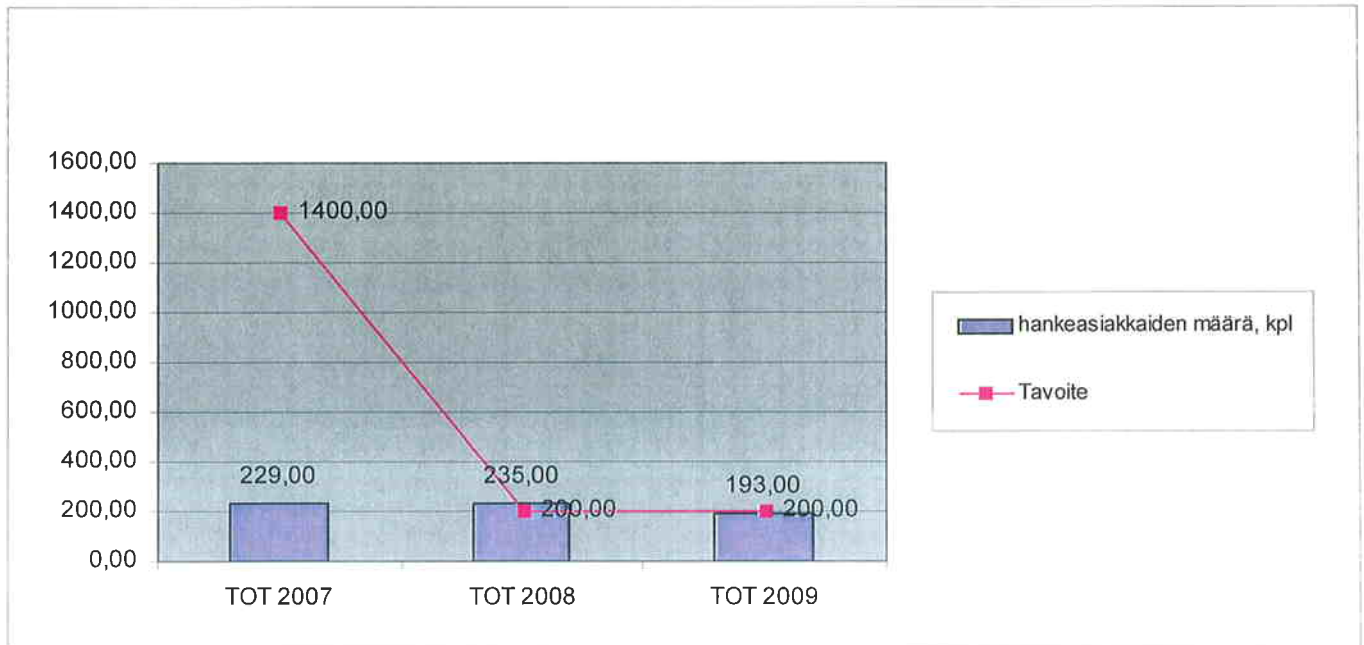
Pohjanmaan TE-keskuksen alueella käynnistettiin vuonna 2009 keskustelut kasvuyrityspalvelun toteuttamisen uudistamista. Kasvuyrityspalveluun on tarkoitus tiiviimmin kytkeä mukaan kehitysyhtiötä ja muita yhteistyötahoja sekä täsmentää kasvuyrityspalveluun valittavien yritysten kriteerejä. Myös Finnveran sitoutumista ja mukanaoloa kasvuyrityspalvelussa pitää uudelleen arvioida ja muokata Finnveralle sopivaksi. Uudistetun käytännönläheisen kasvuyrityspalvelukonseptin kokeileminen ja siihen sitoutuminen käynnistyy vuoden 2010 aikana.

Analyysi: Hankeasiakkaiden määrä

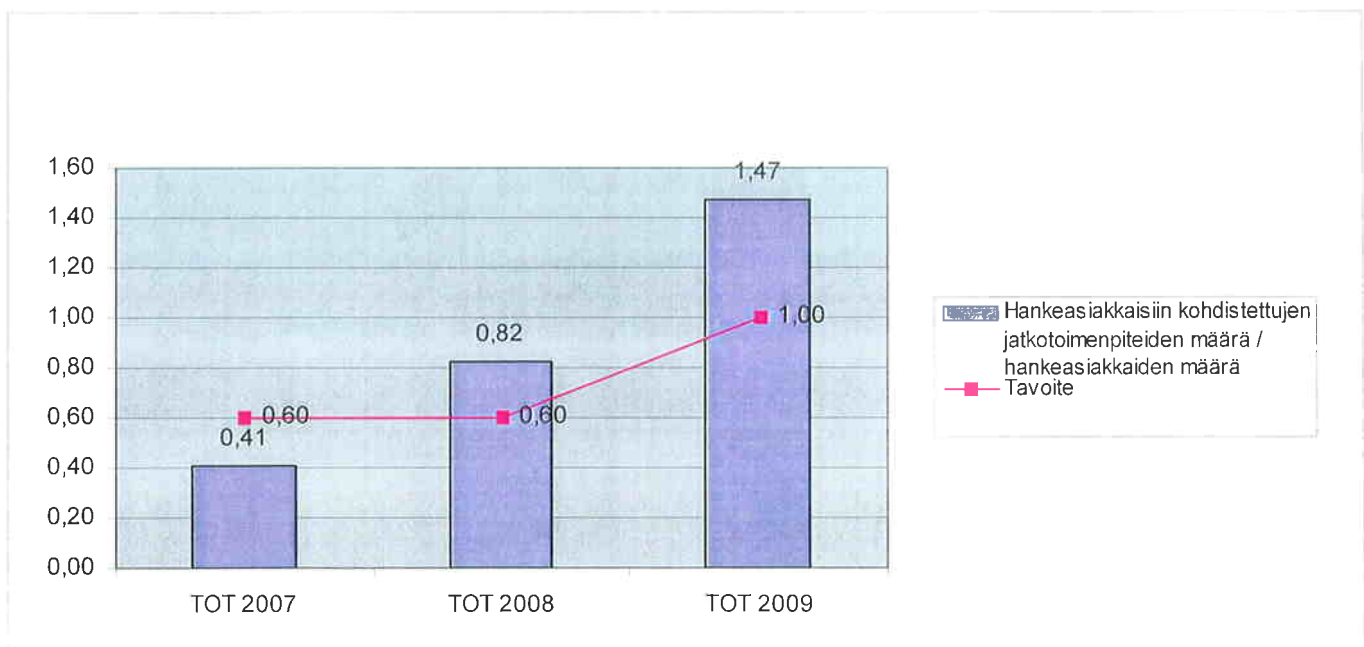
Hankeasiakkaiden määrän tavoite jää niukasti toteutumatta – toteuma on 96,5 %.

Pohjanmaan TE-keskuksen alueella käynnistettiin vuonna 2009 keskustelut kasvuyrityspalvelun toteuttamisen uudistamista. Kasvuyrityspalveluun on tarkoitus tiiviimmin kytkeä mukaan kehitysyhtiötä ja muita yhteistyötahoja sekä täsmentää kasvuyrityspalveluun valittavien yritysten kriteerejä. Myös Finnveran sitoutumista ja mukanaoloa kasvuyrityspalvelussa pitää uudelleen arvioida ja muokata Finnveralle sopivaksi. Uudistetun käytännönläheisen kasvuyrityspalvelukonseptin kokeileminen ja siihen sitoutuminen käynnistyy vuoden 2010 aikana.

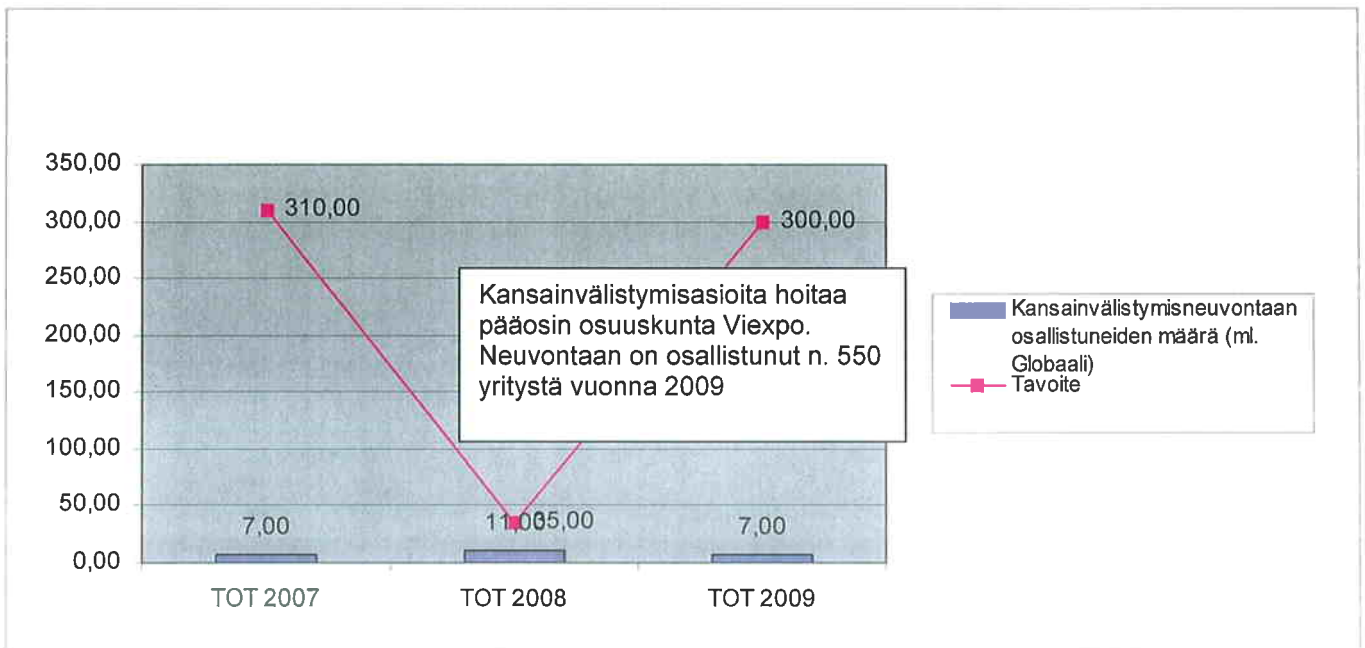
Analyysi: Hankeasiakkaisiin kohdistettujen jatkotoimenpiteiden määrä/hankeasiakkaiden määrä

Hankeasiakkaisiin kohdistettuja jatkotoimenpiteitä suhteessa hankeasiakkaiden määrään oli 1,47. Se on samansuuntainen kuin muissa TE-keskuksissa ja vähän keskimääräistä enemmän.

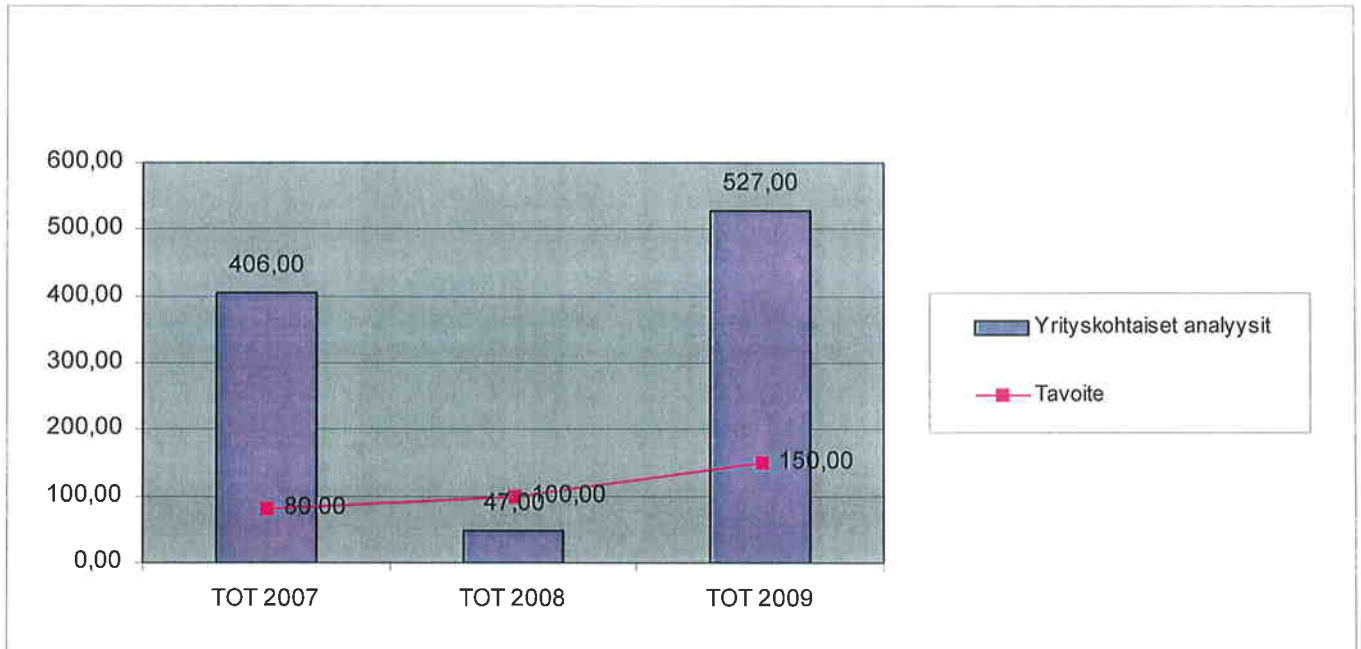
Analyyysi: Kansainvälistymisneuvontaan osallistuneiden määrä (ml. Globaali), kpl

Kansainvälistymisneuvonta Pohjanmaan TE-keskuksen alueella hoidetaan pääasiallisesti Viexpon kautta mutta yhteistyössä TE-keskuksen kanssa. Kansainvälistymisneuvonta koostuu fact finding matkoista, messuista, yrityskonsultoinnista, perusneuvonnasta, vientirenkaista, vientiverkostoista, Kivi tapahtumista, lehdistövierailuista, globaalista, GoGlobalista ja vientipääällikkökoulutuksista. Edellä mainittuihin kansainvälistymistä edistäviin toimenpiteisiin on osallistunut yhteensä n. 550 yritystä. Toiminta on ollut vilkasta ja tavoite on reippaasti ylitetty.

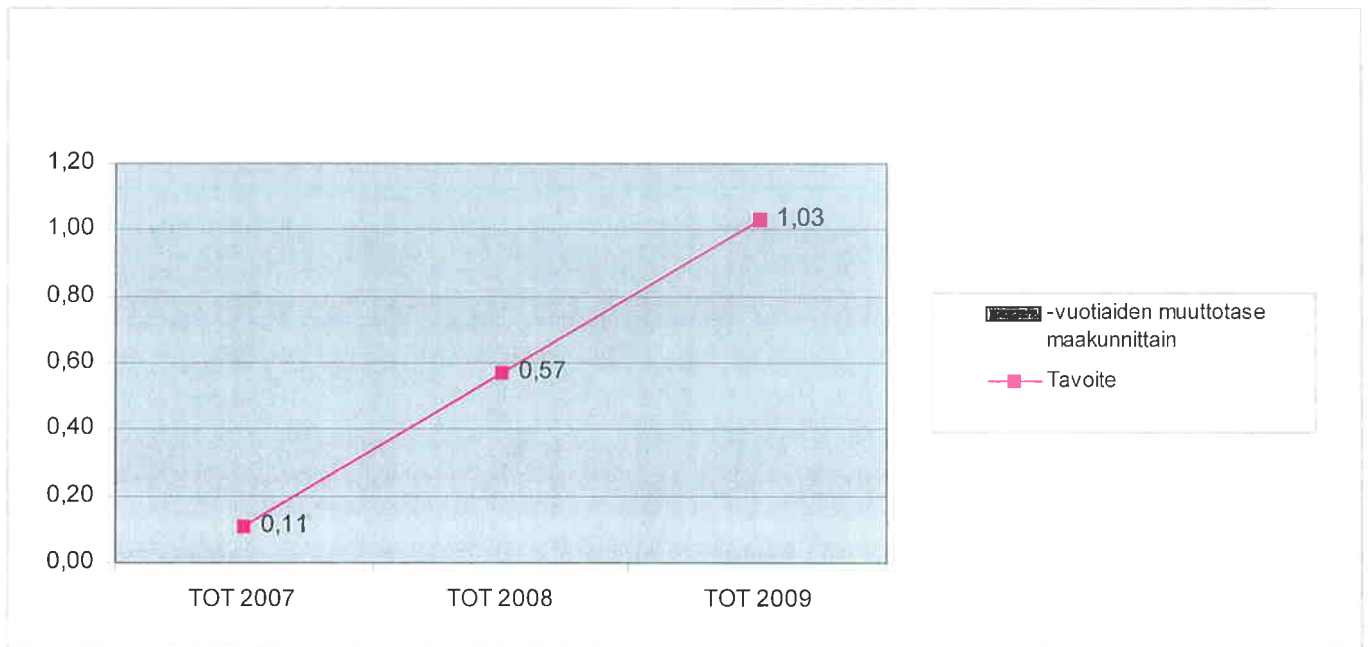
Analyyysi: Yrityskohtaiset analyysit

Pohjanmaan ELY-keskuksen lukema on tässä koko maassa suurin. Se johtuu TKTT-käynniestä, jotka ajoittuivat toiselle neljännekselle ja jolloin yrityskohtaisia analyyskejä on kirjattu eniten. Kaikkiaan TKTT-käynnejä tehtiin noin 400.

Analyyysi: 20 – 35 –vuotiaiden muuttotase maakunnittain

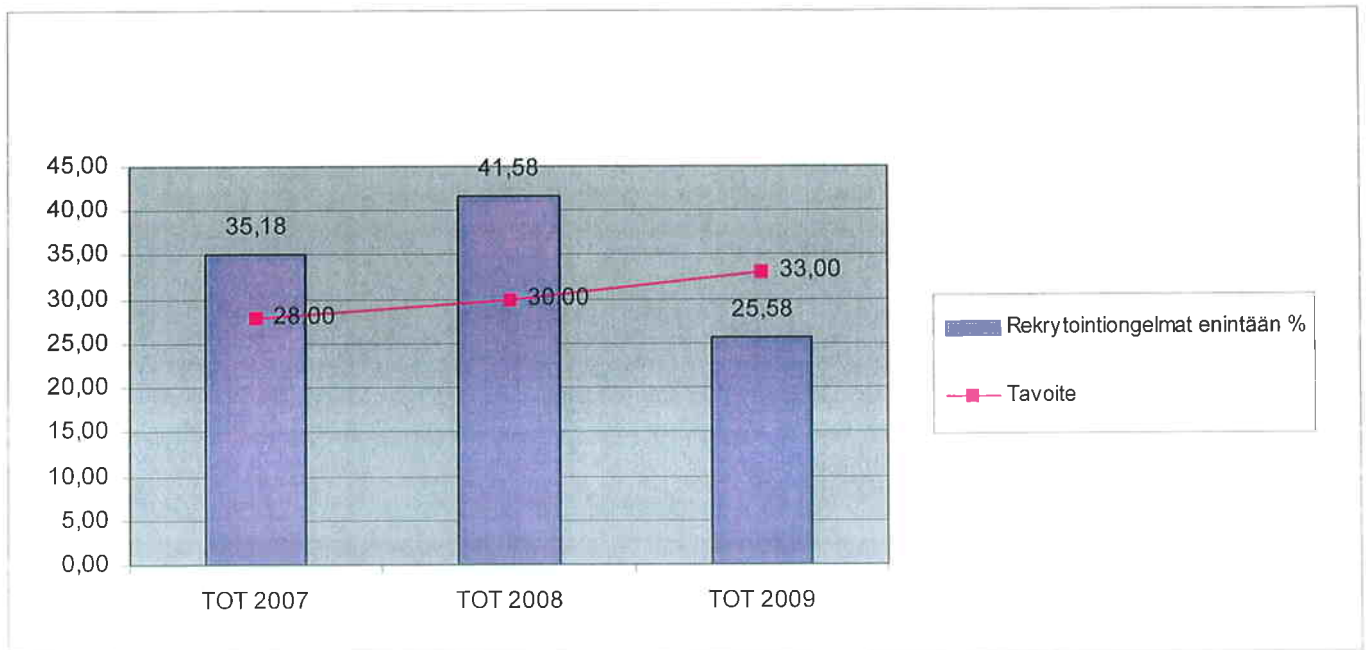
Tässä Tilastokeskuksen viimeinen lukema 0,92 on vuodelta 2008. Uudempia tilastotietoja ei ole.. Pohjanmaalta nuoret ovat perinteisesti lähteneet opiskelemaan isompiin keskuksiin, jonne he usein jäävätkin. Lukema on viime vuosina kehittynyt parempaan suuntaan. Syynä on hyvä työllisyystilanne ja opiskelumahdollisuuksien parantuminen (esim. DI-koulutus).

2.3 Parannetaan työmarkkinoiden toimivuutta ja työvoiman saatavuutta

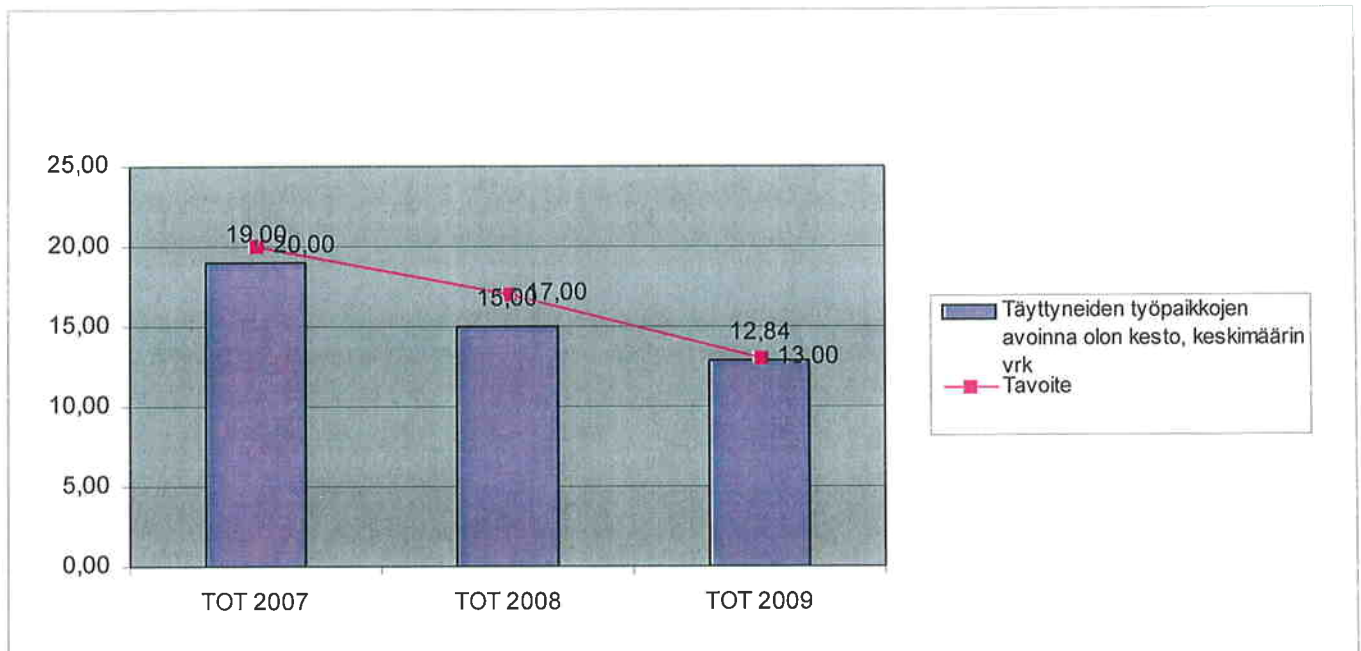
Analyyysi: Rekrytointiongelmien enintään, %

Rekrytointiongelmien vähimmäistavoitteeseen taantuma vaikutti selvästi. Viimeisen neljänneksen lukema oli joka 14 %, kun se edellisenä vuonna oli pahimmillaan yli 50 %. Koko vuoden lukema oli 26 % eli tavoitetasoa 33 % selvästi parempi.

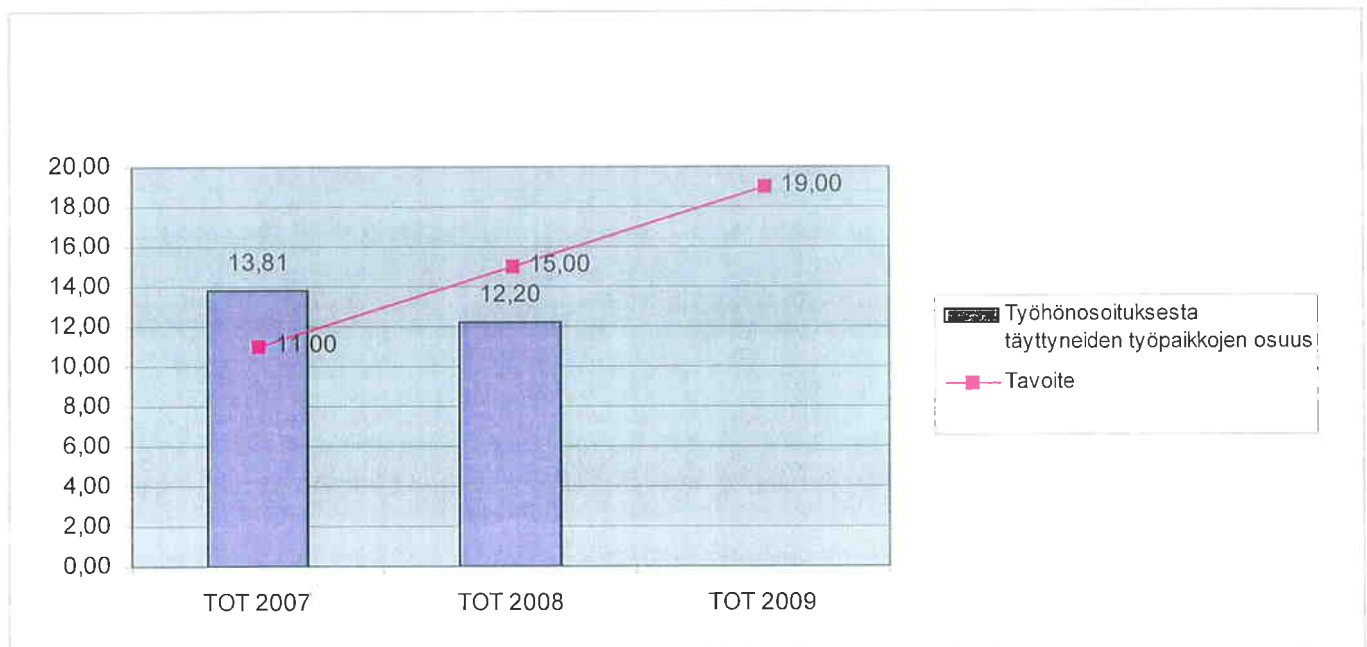
Analyyysi: Täyttyneiden työpaikkojen avoinna olon kesto keskimäärin vrk

Täyttyneiden työpaikkojen avoinnaolon keston tavoite onnistui juuri kohdalleen. Enimmäistavoite oli 13 vrk ja toteuma 12,8. TE-toimistoittain sovittuun tavoitteeseen pääsi Kokkola ja Kaustinen. Vaasassa toteuma ylittyi niukasti. Pietarsaaren ja Suupohjan rannikkoseudun TE-toimistoissa, joissa tapahtui suurimmat työttömyyden heikkenemiset, tavoite jäi vähän kauemmaksi.

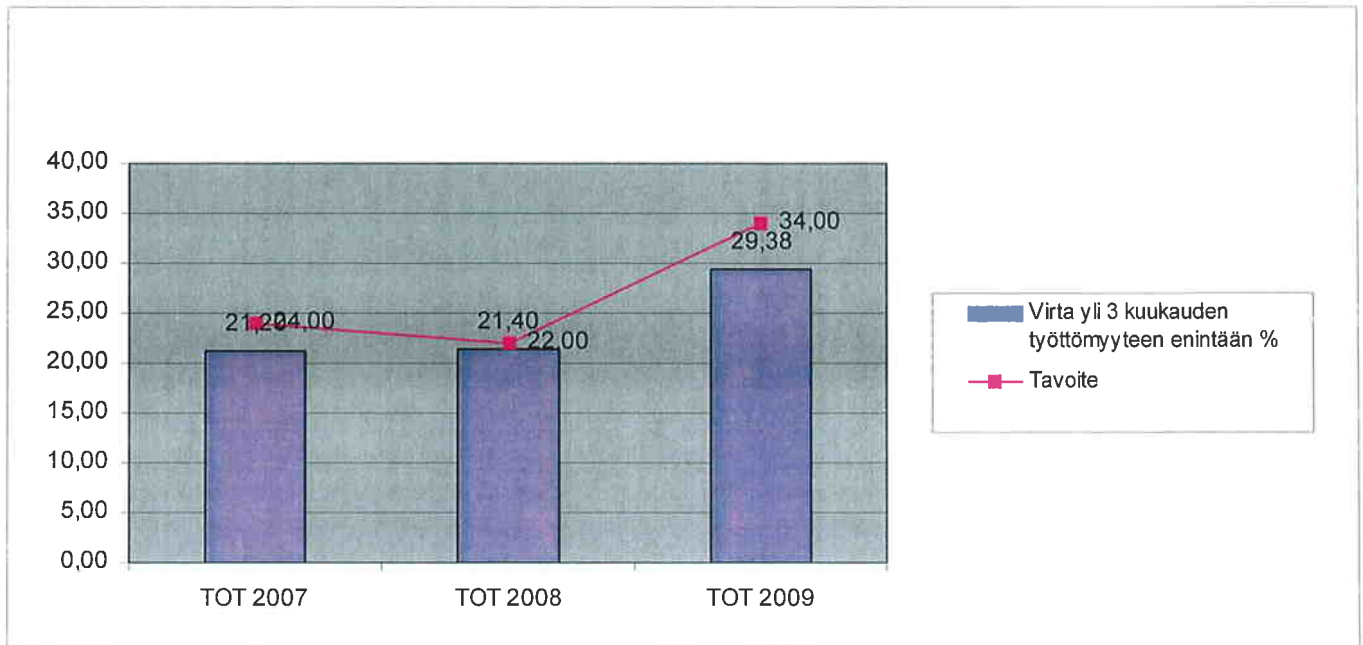
Analyysi: Työhönsoituksesta täytyneiden työpaikkojen osuus

Pohjanmaan tavoite oli 19 % ja toteuma 10,9 %. Eri TE-toimistoissa luvut vaihtelevat jonkin verran ja johtuu osittain erilaisista työkäytännöistä. Kaikkia työpaikkoja ei kirjata työhönsoituksiksi. Kaksi toimistoa alueellamme pääsee niille asetettuun tavoitteeseen: Kaustinen ja Kokkola. Koko maan TE-keskusten toteumiin verrattuna Pohjanmaan TE-keskuksen luvut eivät poikkea muista.

Analyysi: Virta yli 3 kk työttömyyteen, enintään %

Työttömyyden virtatavoitteessa onnistuttiin yllättävän hyvin huolimatta vaikeasta taantumasta. Enintään tavoite oli 34 % ja toteuma 29,4 %. Alueen TE-toimistoista vain yksi ei onnistunut pääsemään sille asetettuun tavoitteeseen.

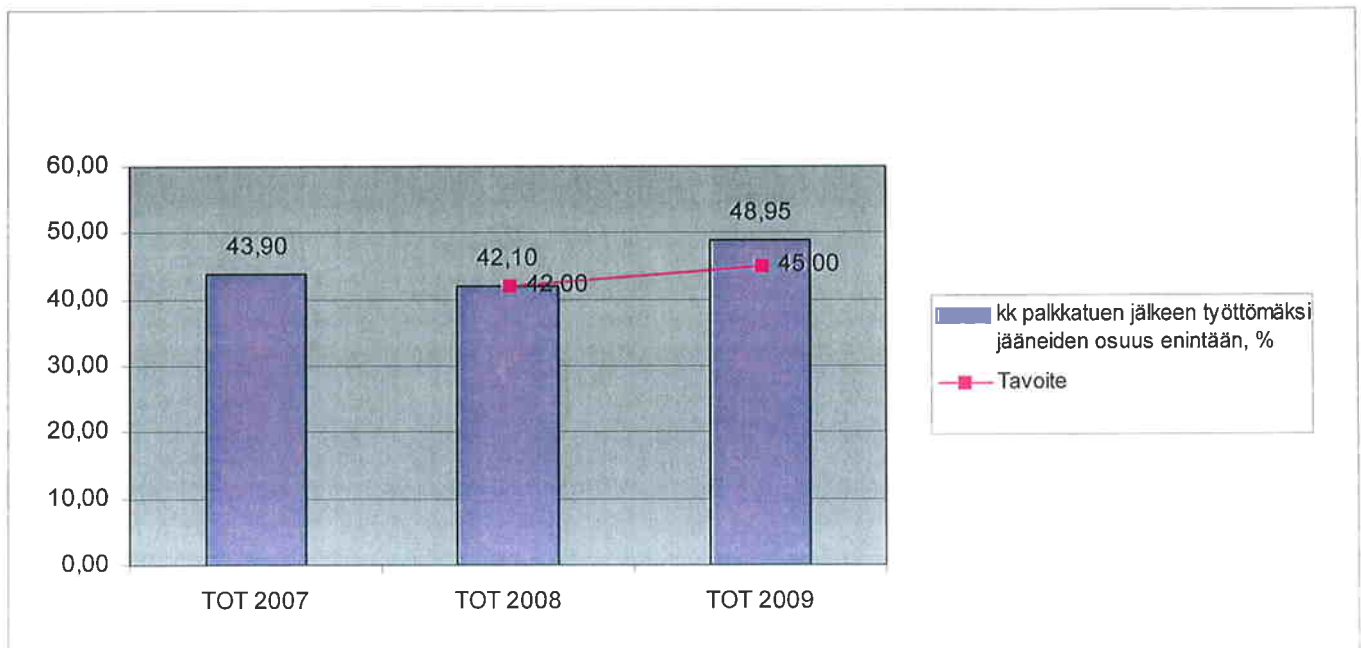
Analyysi: 3 kk ammatillisen työvoimakoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus, enintään, %

Tähän tavoitteeseen vaikutti taantuma. Toistaiseksi ja määräaikaisesti lomautettuja oli paljon. Myös ryhmäilmoituksilla lomautettiin runsaasti väkeä. Yritykset eivät voineet palkata uutta väkeä. Koulutuksen jälkeen ei ollut tarjolla sopivia työpaikkoja. Vain Suupohjan rannikkoseudun TE-toimisto onnistui pääsemään sille asetettuun tavoitteeseen.

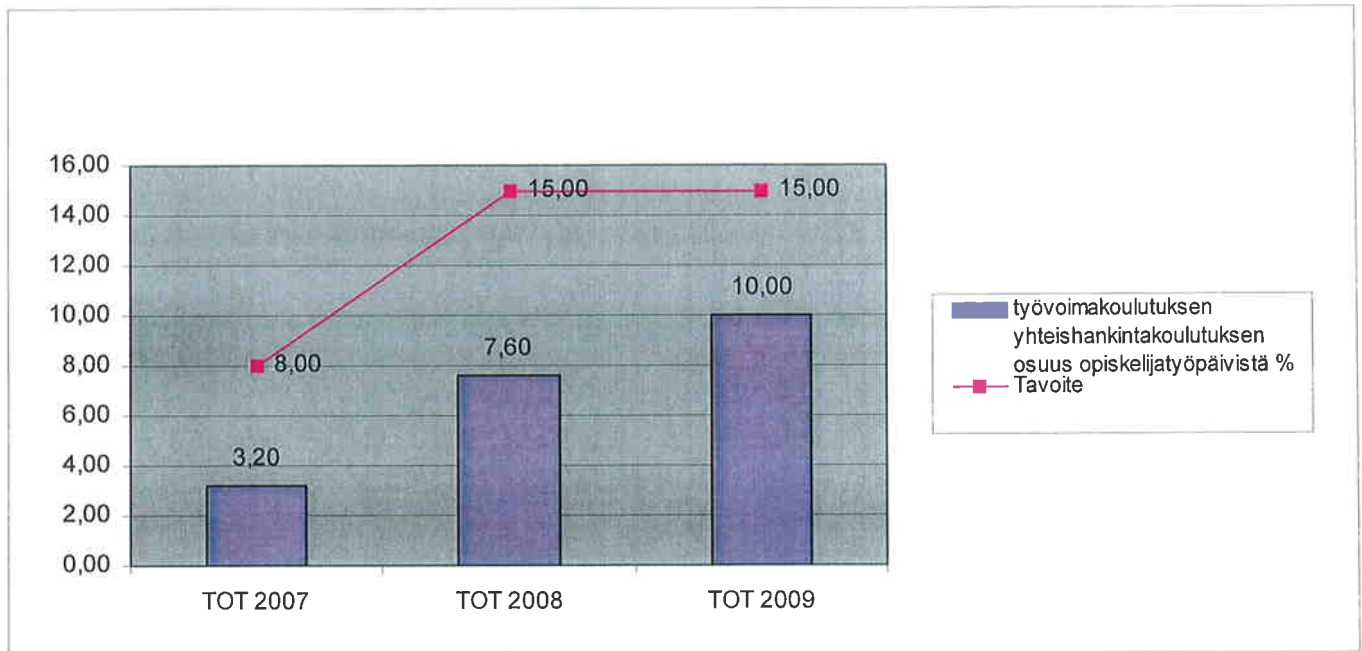
Analyysi: 3 kk palkkatuen jälkeen (pl. startit, sijoitukset osaaikaisille ja työllistämistuella tuettu työelämävalmennus) jälkeen työttömäksi jääneiden osuus enintään, %

Tähän tavoitteeseen vaikutti taantuma. Toistaiseksi ja määräaikaisesti lomautettuja oli paljon. Myös ryhmäilmoituksilla lomautettiin runsaasti väkeä. Yritykset eivät voineet palkata uutta väkeä. Palkkatuen jälkeen ei ollut tarjolla työpaikkoja. Vain Suupohjan rannikkoseudun TE-toimisto onnistui pääsemään sille asetettuun tavoitteeseen.

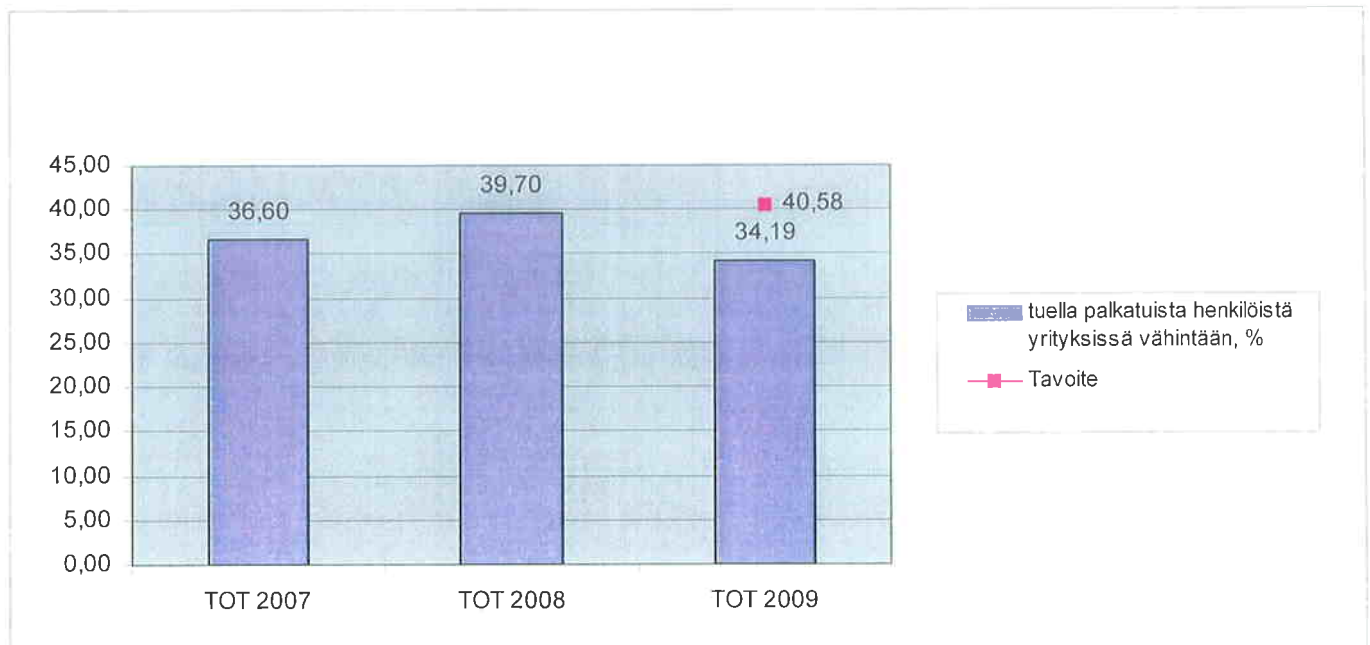
Analyysi: Työvoimakoulutuksen yhteishankintakoulutuksen osuus opiskelijatyöpäivistä.

Yhteishankintakoulutuksen tavoitetta mitä tulee hankittuihin oppilastyöpäiviin ei toteutunut täysin vaikka tavoiteurassa oltiin hyvin. Loppuvuonna 2009 useat yritykset ilmoittivat että haluavat siirtää koulutuksen aloituksen loppuvuodesta 2009 alkuvuodelle 2010. Yksi suuri yhteishankintakoulutus toteutui merkittävästi pienempänä kuin oli suunniteltu. Kansallisten noin 18000 yhteishankintaoppilastyöpäivien lisäksi ESR hankkeiden kautta toteutettiin noin 5000 yhteishankintaoppilastyöpäivää. Vuosi 2009 oli yhteishankintakoulutuksen tunnettavuudelle hyvä vuosi ja odotusarvona on että vuonna 2010 yhteishankintojen määrä lisääntyy merkittävästi. Kansallisella rahoituksella vuonna 2009 yhteishankintakoulutuksessa oli mukana 77 yritystä.

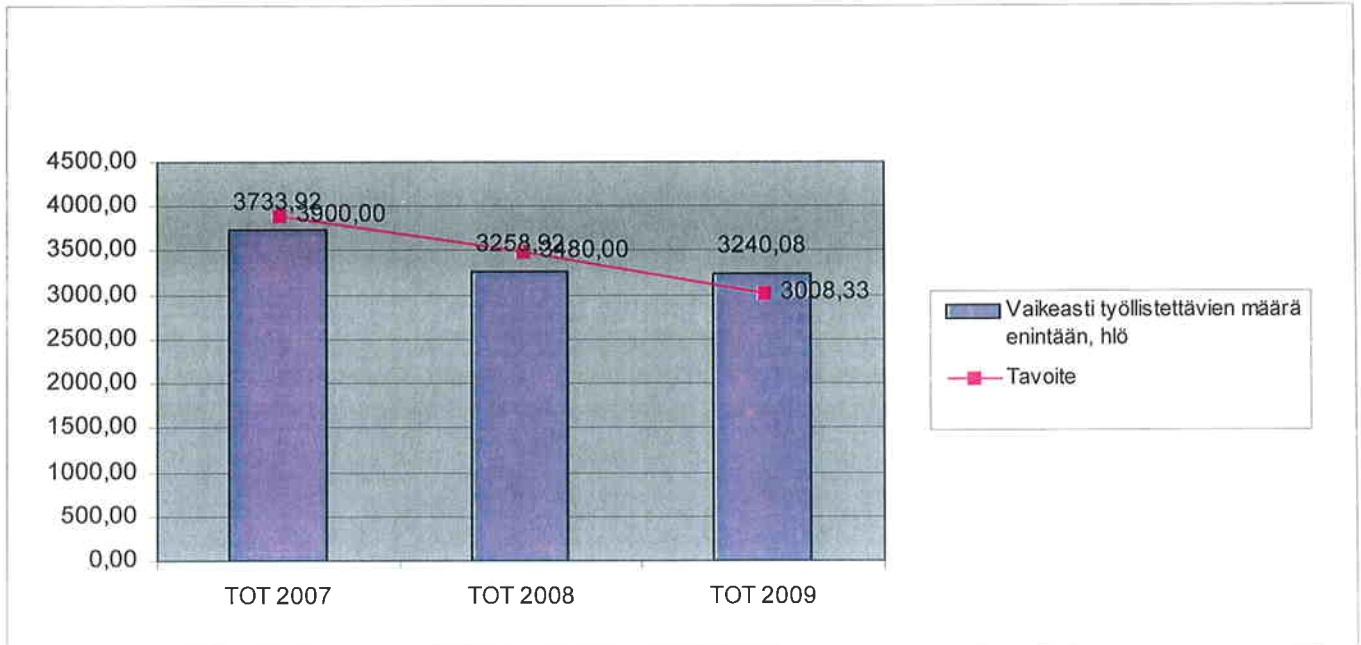

Analyysi: tuella palkatuista henkilöistä yrityksissä vähintään, %

Tuella palkattua henkilösistä yrityksissä oli v. 2008 39,7 %. Vuonna 2010 tavoite oli 40,58 ja toteuma 34,19. TE-keskuksen luku on kuitenkin 2. korkein koko maassa, Alueen lukuisten YT-neuvottelujen ja lomautusten takia yrityksiin työllistäminen on aikaisempaa vaikeampaa.

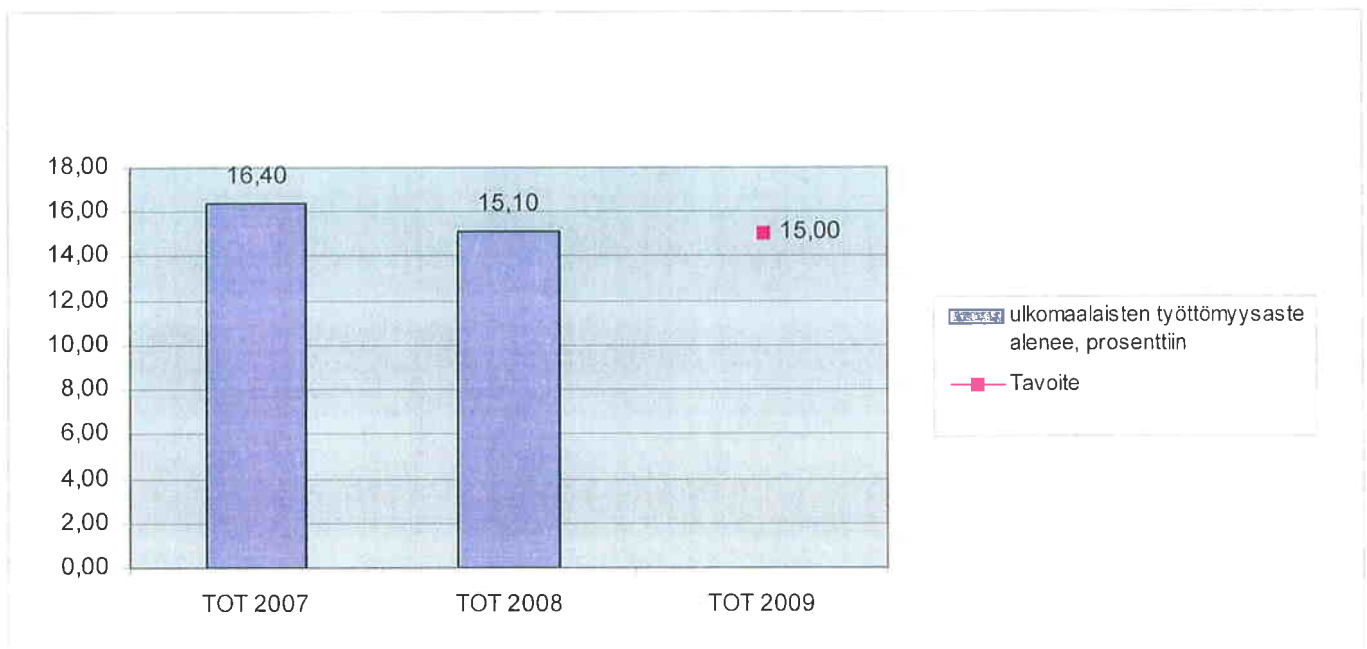

Tässä tavoite asetettiin taantumatilanteessa liian tiukaksi. Erityisesti lisääntyi toimenpiteeltä työttömäksi jäävien määrä. Yrityksiin on ollut aikaisempaa vaikeampaa palkata työvoimaa toimenpiteen jälkeen lomautusten takia.

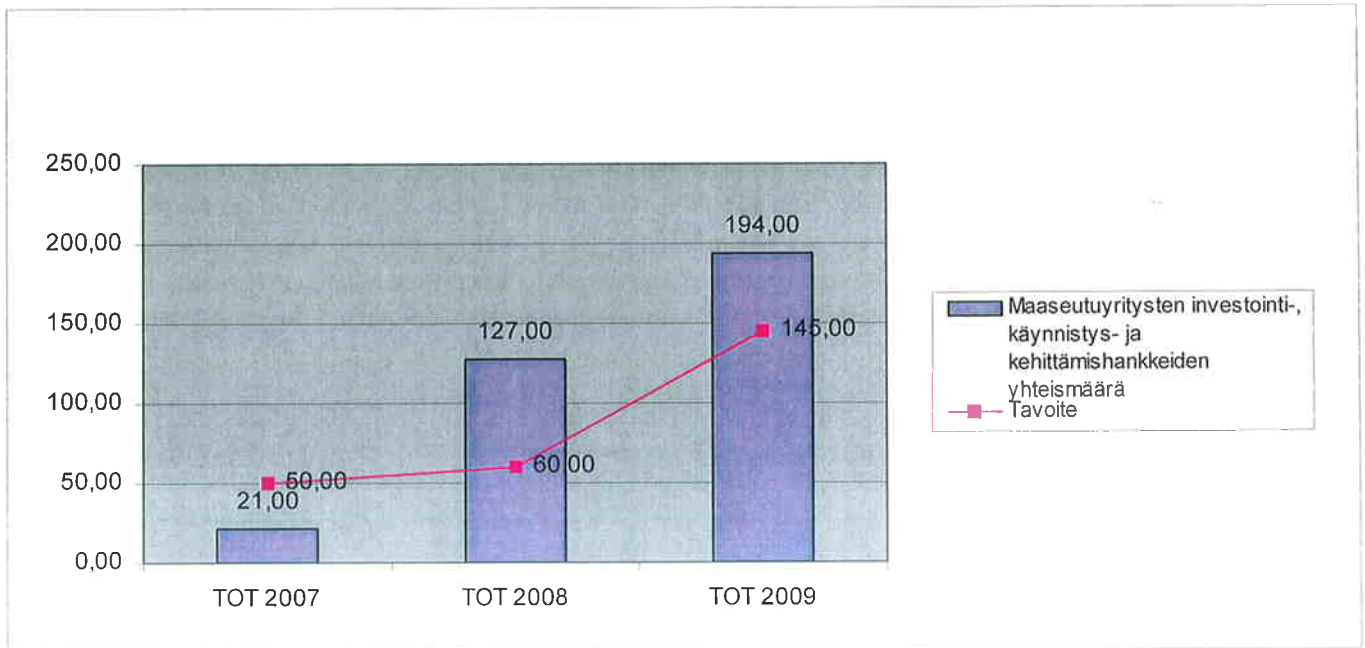
Analyysi: Ulkomaalaisten työttömyysaste alenee 15 prosenttiin

Vuonna 2008 Tilastokeskuksen ennakkotieto ulkomaalaisten työttömyysasteesta oli 13,3 %. Se oli paras lukema koko maassa. Työnvälitystilastojen perusteella laskettu työttömyysaste oli samana vuonna 15,10. Tilastokeskuksessa käytetty työvoima oli 2932. Vuonna 2009 alueen ulkomainen työvoima on arviolta 3100 henkilöä. Työttömänä oli keskimäärin 467 henkilöä. Edellisenä vuonna vastaava lukema oli 433. Ulkomalaisten työttömyys kasvoi edellisestä vuodesta 7,9 %, kun alueen kokonaistyöttömyys kasvoi samanaikaisesti 37 %. Ulkomaalaisten keskimääräinen työttömyysaste oli v. 2009 noin 15,06 %.

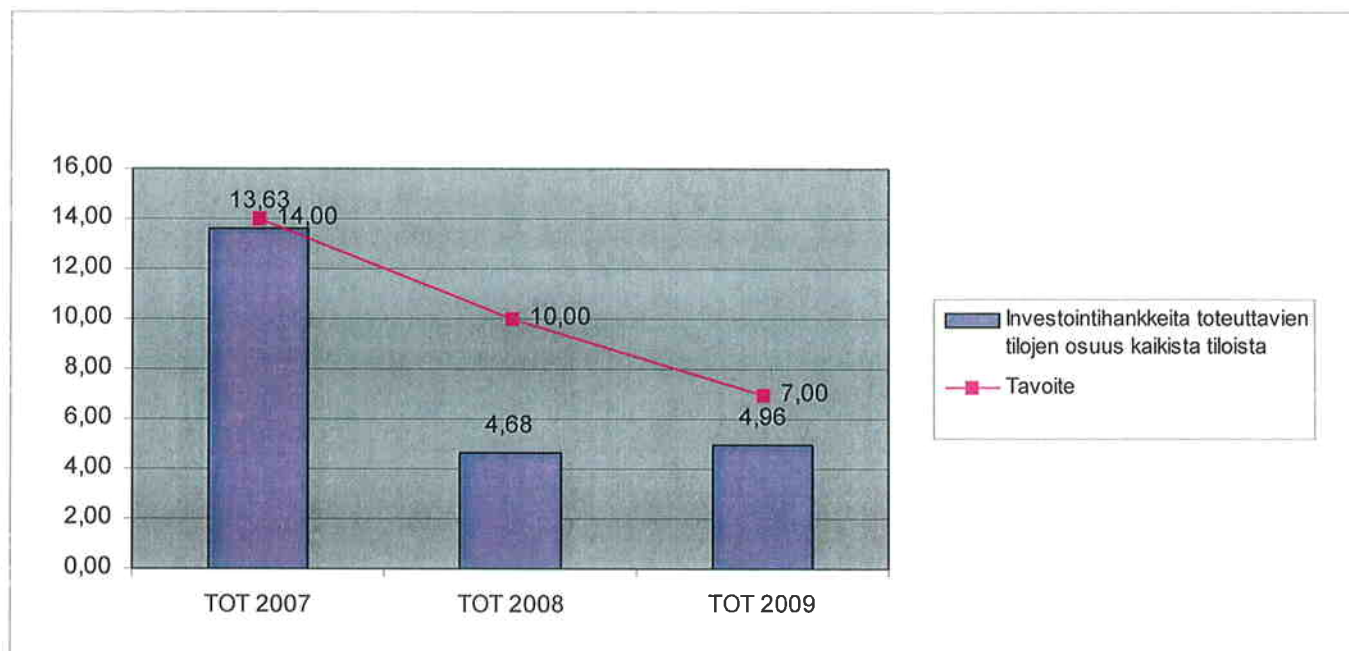

2.4 Parannetaan elintarviketuotannon kilpailukykyä

Vuosi 2009 oli ensimmäinen toimintavuosi meneillään olevalla ohjelmakaudella, jolloin päästiin tekemään tukipäätöksiä koko vuoden ajan. Tukipäätösten suuri määrä johtuu myös siitä, että vuosina 2007 ja 2008 jätettyjen hakemusruuhkan purku voitiin toteuttaa 2009. Suurimmalle osalle edellisvuosina jätetyistä hakemuksista pystyttiin tekemään päätökset ja tilanne normalisoitunee vuonna 2010.

Vuodelle 2009 järjestettiin neljä maatalojen investointitukien hakukierrosta: Kierros 1 (kaikki tukikohteet) 31.10.2008-9.1.2009, kierros 2 (kaikki tukikohteet) 16.2-15.4.2009, kierros 3 (siipikarja) 13.5-5.6.2009, kierros 4 (sikalän peruskorjaus) 3.6-30.6.2009. Korkotukilainaa rakennetun maatalouskiinteistön hankkimiseen oli mahdollista hakea 18.3-30.11.2009. Nuoren viljelijän aloitustuessa haku oli jatkuva. Hakemusten määrä on kuitenkin uudessa järjestelmässä ollut huomattavasti alhaisempi kuin ennen, ja myös ennustettua tulosta alhaisempi. Syy tähän on tukijärjestelmän osalta, että osa tukikohteista on poistunut ja tukiehdot ovat kiristyneet (mm. elinkelpoisuusvaatimus). Myös tieto hakukierrosten ajankohdista ja haettavista tukikohteista tuli melko myöhään, joten hakijoille jäi vähän aikaa investoinnin suunnitteluun. Uudet säännöt ovat saaneet negatiivista palautetta viljelijöiden osalta mm siksi että tukien maksatukset ovat monimutkaistuneet. Myös yleinen taloudellinen kehitys maataloilla vaikuttaa, esim. viljan hinta on ollut alhainen ja maidon hinta on laskenut. Myönteistä hintakehitystä onkin vain tapahtunut turkistuotannon puolella, ja siellä investointhalukkuus näyttää kasvavan. Eniten investointitukea on viime vuosien tavoin myönnetty lypsykarjatuotantoon ja puutarhatuotantoon. Noin 40 % rahoituksesta on käytetty Keski-Pohjanmaalla. Hakemusten vähyden takia priorisointiin perustuvaa menettelyä ei ole tarvittu ottaa vielä käyttöön, vaan kaikki vähimmäisehdot täyttävät hakemukset ovat saaneet myönteisen päätöksen.

2.5 Kalatalous

Elinkeinokalatalous

Elinkeinokalatalouden osatulosalueella on toteutettu EU:n yhteistä kalatalouspolitiikkaa myöntämällä rakennetukia ja valvomalla ammattikalastusta. Toimintaryhmien (KAG Österbotten ja Nouseva rannikkoseutu) toiminta jatkui aktiivisesti ja yhteyksiä pidettiin tiiviisti TE-keskukseen. Itämeren turskan kalastukseen liittyvät erityisluvut annettiin kalastajille. Myös kansalliseen lainsäädäntöön perustuvat tehtävät on hoidettu. Osallistuttiin sähköisten tietojärjestelmien kehittämistyöhön ja mm sähköinen ostoilmoitusjärjestelmä otettiin käyttöön. Kaskisten kalasataman kehittämistyöryhmä (verkostoprojekti) kokoontui Jatkettiin toimialueen kalasatamia ja niiden kehittämistarpeita koskevaa selvitystä.

Suomen elinkeinokalatalouden toimintaohjelma 2007-2013 (EKTR). Otettiin käyttöön uusi EKTR-HANKE-järjestelmä. Myönteisten päätösten lukumäärä oli 145 kpl. Tukia myönnettiin yhteensä 990.000 euroa, joista kalastajien hyljesietopalkkioiden osuus oli 469.000 euroa (korvattava kalastusvuosi 2008). Maakunnallisesti tukien osuudet jakautuivat siten, että Keski-Pohjanmaalle myönnettiin 94.000 euroa ja Pohjanmaalle 896.000 euroa. EKTR-maksatuspäätöksiä tehtiin lukumääräisesti 59 kpl ja summaltaan 2.251.666 euroa.

Kalastuksen valvonta. Kalatalousyksikkö valvoi kalastusta MMM:n tavoitteiden mukaisesti keskittymällä silakkaa ja kilohailia kalastavien alusten valvontaan. Kalatalousyksikkö asetti tavoitteekseen tarkastaa 55 kpl alueen troolaripurkauksista. Erityisesti valvottiin silakan ja kilohailin saalisosuuksia purkamisien yhteydessä. Toisena keskeisenä asiana olivat saalis- ja ostoilmoitusten ristiintarkastukset. Vuoden 2009 aikana troolisaaliita purettiin 584 kertaa ja saalismäärä oli n. 24,3 milj. kg. Troolikalastuksen alustarkastuksia ja näytteenottoja tehtiin 53 kpl, mikä vastaa n. 9,1 % alueemme troolaripurkauksista, eli lähes saavutimme tavoitteen. Kaikkien troolialusten saalisilmoitukset ristiintarkastettiin kalakaupan ostoilmoitusten kanssa. Vastaavuus saalismäärän ja ostojen osalta (silakka + kilohaili) oli käytännössä 100 %.

Kalatalousyksikössä ylläpidetään myös ammattikalastaja-, vesiviljely-, kalastusalus-, kalakauppa- ja saalisrekisteriä. Rekisteritapahtumia oli n. 9000 kpl.

Kalatalousyksiköllä oli käytössään oma valvontavene. Pääsääntöisesti venettä käytettiin lohenkalastuskiellon aikana. Merivalvontapäiviä kertyi kauden aikana 19 kpl. Merivalvonta keskittyi lohenkalastuskiellon ja kala/valtaväylien valvontaan. Yhteensä tarkastettiin 163 pyydystä.